

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- заменик тужиоца Веселин Мрдак,
- пуномоћник оштећених Наташа Кандић, Славица Јовановић,
- сви оптужени, и
- браниоци адвокати: Бранкица Мајкић бранилац оптужених Деветака и Девчића, Градимир Налић бранилац оптуженог Радојчића, Војислав Вукотић бранилац оптуженог Крњајића, Бранко Лукић бранилац оптужених Миодрага Димитријевића и Радована Влајковића, Јасмина Живић бранилац оптуженог Дарка Перића, Бојан Станојловић бранилац оптуженог Радисава Јосиповића по заменичком пуномоћју адв. Ђорђа Калања, Гордана Живановић бранилац оптуженог Јована Димитријевића, Слободан Живковић бранилац оптужених Саше Стојановића и Драгана Бачића, а на овом главном претресу мењаће и адв.Браниславу Фурјановић браниоца оптужених Зорана Косијера и Петронија Стевановића, Радослав Шошкић бранилац оптуженог Александра Николајидиса.

Адв. БОЈАН СТАНОЈЛОВИЋ: Судија ја се извињавам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. БОЈАН СТАНОЈЛОВИЋ: Ако је могућа варијанта као и јуче, колега Лукић ме је мењао од 10 до 11 са Вашом дозволом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Претрес је јаван.

Главни претрес СЕ НАСТАВЉА у 09 часова и 40 минута.

**НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА
ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА**

СВЕДОК ДРАГО РОМИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан господине Ромићу, име оца?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јелена, Ромић Јелене Драго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од мајке Јелене. Шта сте по занимању?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Официр.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У пензији је ли тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У пензији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Официри у пензији, са станом у?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Новом Београду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Новом Београду, адреса?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Виктора Новака бр.6.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Виктора Новака бр.6, година рођења и место рођења?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: 1944, село Ламинци, Босанска Градишка.

Сведок ДРАГО РОМИЋ, од мајке Јелене, рођен 1944. године у селу Ламинци, Босанска Градишка, са пребивалиштем у ул.Виктора Новака бр.6, Нови Београд.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, овде имамо четрнаест оптужених, ја ћу Вам прочитати њихова имена и презимена рећићете да ли неког познајете, да ли сте евентуално у сродству или завади са њима: Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић, Александар Николаидис?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Познат ми је Љубан Деветак, њега сам упознао можда једно пет минута тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало гласније да би чули сви.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Димитријевић нешто ми је познат али нисам сигуран да ли га знам, остале не познајем и нисам у сродству никаквом, нити у завади.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имамо два Димитријевића, Миодраг Димитријевић.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Мислим потпуковник један Димитријевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Јесте ли у неком сродству са овим људима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте, у завади некој?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не.

Са оптуженима несродан, није у завади.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Бићете саслушани као сведок, као сведок сте дужни истину да говорите, давање лажног исказа је кривично дело, нисте дужни да одговарате на поједина питања уколико би себе или неког свог блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу. Пре него што кренете да дајете исказ прочитаћете тај текст заклетве испред Вас, изволите.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан, говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

Опоменут, упозорен, а након полагања заклетве изјављује:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пред овим судом се води. Можете да седнете ако има ту столица, чућемо Вас боље, бићете ближи микрофону.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Немам столицу али добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пред овим судом се води поступак против ових четрнаест лица чија сам Вам имена и презимена прочитала због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, предмет оптужбе је страдање шездесетдевет цивила хрватске националности у месту Ловас у октобру и новембру месецу 1991. године, ближи предмет оптужбе је напад на Ловас, страдање цивила приликом напада, затим противзаконита затварања, телесна повређивања, убиства цивилног становништва у селу Ловас у том

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

периоду и догађај на тзв. «минском пољу» и страдање цивила на истом. Ви ће те испричати суду шта је Вама у вези свега тога познато, шта сте Ви били у том периоду, на којој функцији и пред судом се налази транскрипт аудио записа Ваше изјаве коју сте давали овде у Београду код истражног судије али за Жупанијски суд у Вуковару у предмету К.бр.25/00 03.06.2008. године. Изволите господине Ромићу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У то време како сте напоменули октобар месец и то ја сам био начелник Штаба гардијске дивизије, пуковник сам по чину. Око Ловаса конкретно нешто много не знам. Имали смо податке неке да је српски живаљ из Ловаса некако протеран или је напустио Ловас и да се тамо налази углавном само хрватски живаљ. Наш задатак на том простору је био да очувано неки мир и да спречимо међуетничке сукобе, такав нам је основни задатак био. Међутим у осталим селима углавном је то било мирно и тако није било неких сукоба, а у Ловасу је било извесних сукоба и несугласица између грађана и имали смо податак да је тамо углавном хрватски живаљ, да српски је исељен, изашо негде около итд, и да у Ловасу има једна група Зенги, дакле негде можда тридесетак-четрдесет људи те формације и да су имали један тенк и они су вршили нека патролирања између Шаренграда, Ловаса, шуме Јелаш и Ђелетоваца и вероватно су ишли на Босут тамо и добијали одређена наређења, можда и неку муницију, технику итд, то не знамо и имали су повремено испаде на војску која је била лоцирана ту око Товарника, око те шуме Јелаш итд, имали смо неколико рањених, ја мислим да смо имали и једног мртвог човека. Командант дивизије Аранђеловић Драгољуб је имао обичај да обилази јединице и био је код команданта те Друге бригаде која је била ту у близини тог Ловаса. Мислим да им је командно место било у Товарнику и он је примио извештај такав од команданта о овоме што Вам ја сад говорим и онда је заузет став да се тај Ловас да се та група Зенги и тај тенк итд. неутралише да не врше та патролирања и те нападе на војску па је наредио команданту бригаде да организује неки напад или да уђе у село и преузме ситуацију у своје руке и да врати овај српски живаљ у то село и да ти људи тамо мирно живе колико је то могуће. И на основу тога је и направљен неки план који је требало да се реализује негде почетком октобра ја мислим ту негде 07. – 08.октобра где је требао део јединица да учествује од те Друге механизоване бригаде или једна чета или можда неки слабији

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

батаљон и нешто од ових људи који су исељени из тог Ловаса, дакле грађани који су били ту живели али који су већ формирану у територијалну одбрану. Дакле Република Српска Крајина она је имала своју војску, своју територијалну одбрану, ти људи који су по тим селима они су организовани у водове, чете. Ми нисмо имали утицај на њих и нису нама били потчињени тако да нисмо могли њима да командујемо али је био неки договор дакле пошто су то мештани познају ту територију, познају село треба да се врате у село да им се помогне значи да се то и учини. То је тих дана и учињено ја мислим, сад тачно не знам 07. чини ми се октобра је ушла та наша група и ето посела то село, ја не могу да кажем да је заузела јер ми нисмо имали задатке да заузимамо ни територију, ни да убијамо људе тамо ни ништа него да обезбедимо мир на том простору, али мир нисмо могли да обезбедимо зато што су нас нападали, они су нас нападали и онда смо се ми морали бранити и онда самим тиме су и почела та дејства и све остало. Колико је то све укупно сад у томе било рањених и евентуално мртвих ја то не знам и немам податке. То је командант вероватно примио, он је и на терену издао то наређење па је накнадно мени је наредио да напишем једну наредбу у вези с тим, ја мислим да сам ја написао ту наредбу и да сам је потписао у његово име за ту акцију. То је реализовано, колико и шта било ту сад мртвих и с једне и с друге стране и да ли је било, ја мислим да није било, али ето Ви рекосте шездесетосам, нешто ми то много, рањених итд.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не само за напад, ја сам Вам рекла све укупно страдање цивилно шездесетдевет и минско поље.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То сад не знам око почетка, ту је било и између њих самих тамо у том селу битку итд. али војска ово знам овај случај овако како је ишло. Е сад минско поље, ми смо се трудили да на том простору спречимо паравојне организације потпуно. Ово што су били по селима то смо третирали као територијалну одбрану која је њихова јер су они имали већ Министарство одбране, мислим да је министар био неки Богуновић Републике Српске Крајине и имали су ту неку своју војску значи која је поседала та села и чувала неки мир у тим селима. У тим селима је било и Хрвата и Срба, у неким више, у неким мање, у Ловасу се то мало смењивало јер су Срби изашли па се после вратили итд. и једно јутро командант је био, мислим да је био у Београду одсутан, на једно дан-два је отишао, ја сам прикупљао команду изјутра да

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

одржим састанак на командном месту које је било на Принциповцу, то је једна болница тамо била за ретардирану децу и, ја бих молио мало воде ако може неко да ми, нешто ми се суше уста. И добио сам извештај од дежурног оперативног на командном месту да се догодио злочин у селу Ловас. Мене је то овако погодило као човека, трудили смо се веома да не буде никаквих ексцеса, никаквих злочина него напротив да извршимо задатак који смо добили. Ко је учинио злочин, добио сам податак да је то група «Душан Силни» која је дошла из Нове Пазове, ја не знам, једно тридесетак-четрдесет људи колико је то било, не знам ни команданта, група дакле «Душан Силни» за коју ми нисмо знали ни да постоји и откуд се она појавила ту јер смо се трудили да нико не буде ту од Арканових, од шта ја знам Баџиних итд, свих, јер дивизија гардијска је могла све да уради без икакве њихове помоћи. И ја сам наредио на основу тога, чуо сам да има мртвих да су људи на минско поље натерани, такав ми је извештај био, после су друге приче ишле али први извештај је био такав, наредио сам помоћнику за политички рад да формира комисију, то је Еремија Милан, он је нажалост преминуо, да формира комисију и да оде тамо, а пре тога сам наредио команданту бригаде у Товарнику да одмах предузме мере да се санирају ако има рањених итд, да се извуку, да се помогне, санира то, тај простор итд, и да се ту нађе та јединица његова, санитарски органи итд, да се предузму мере да се људи спасавају колико је то могуће и та комисија је отишла да то испита и наредио сам још да се та група обавезно протера са тог простора, да се разоружа и да се протера и извештај да се направи који треба да иде команди Армије и то је у току дана, ја мислим да је то био негде да ли 18-ти или 19. октобар, знате двадесет година је прошло, ја нисам то сад водио белешке итд, није то мој посао био, то је био посао команданта односно суда итд, команде Армије, мало више инстанце али пошто сам се ја сад ту нашао у тој ситуацији ја сам предузео те мере. И нисам чуо ни за ког конкретног човека, ни ови оптужени ништа никог конкретно да је ту неко од њих нешто учинио и учествовао у томе него «Душан Силни», дакле ко је тај «Душан Силни» ко је ту командант и који су то људи то ја не знам. Углавном ова комисија је направила тај извештај и ја сам тај извештај потписао и мислим да сам га баш ја потписао, командант још није дошао и то је отишло команди Армије и команда Армије је сад то узела у своју надлежност пошто је то озбиљан злочин команда

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Армије је узела у своју надлежност послала друге сад људе стручне итд. безбедносне органе и остало да се то испита и да крене процес, процес да се поступак поведе тако да ја о томе више ништа и не знам. Чуо сам да је било негде осамнаест мртвих чини ми се ту и нешто рањених на томе. Прича је почела да су натерани на минско поље, после је почело да се прича да су ишли у виноград да беру грожђе а да је минско поље ту постављено па су онда налетели на то минско поље, шта је од тога тачно ја нисам то испитивао даље и није ми било у надлежности. Командант је дошао тог дана или сутрадан и преузео то у своје руке и директно с командантом Армије општио по том питању и команда Армије је предузела мере све и процес је почео. Дакле испитивање ко је шта урадио, како итд. и онда су ту почела да се одвијају и нека имена. Ја сам после једног месеца дана или можда петнаест-двадесет дана од тог случаја отишао у Ловас где је дошла једна дивизија из Крагујевца, мислим да је командант дивизије био неки Николић, отишао сам једноставно да успоставим контакт с њим, дакле то је све већ после тог догађаја, догађај се испитује и одвија итд. И тада сам чуо за Љубу Деветака али не никакво учешће у свему овоме и онда смо се срели ја и он на једном командном месту тамо на Принциповцу, једно пет минута смо поразговарали али не по овом питању тако да ја никакво учешће ових оптужених у том, по том питању ја лично не знам и не могу ништа да кажем. Ево то је то што ја знам о том случају о овом нападу односно ослобађању ако могу тако да кажем или поседању тог села Ловас и овом случају минског поља. Ја ништа више о томе конкретно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми везано за овај догађај на минском пољу јесте Ви сачињавали неки писмени извештај или да сте потписали неки борбени извештај, редовни борбени извештај и слали команди Прве војне области?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, јесте, нисам ја лично, комисија, комисија је то радила а ја сам вероватно то потписао пошто командант није био присутан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Суд има у списима тај извештај Редовни борбени извештај број 3-500 од 21.10.1991. године и ја ћу Вам прочитати сад шта ту пише с обзиром да ово што сте Ви причали је остало недоречено у односу на овај извештај.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, добро.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прочитаћу део само овога што је ту констатовано «Дана 17.10.1991. године у поподневним часовима припадници ТО села Ловас заједно са одредом «Душан Силни» око 60 припадника извршили бесправно привођење лишавања слободе око 80 припадника села Ловас мушкараца, хрватске националности, под сумњом да их је неко од њих претходне вечери гађао снајперима и исте су затворили у ограђено двориште месне економије где су их дивљачки тукли, злостављали, убадали ножевима. Као последица таквог дивљања четири мештанина су убијена. Истога дана у поподневним часовима одред зоне Територијалне одбране Ваљево 69 припадника је извршио премештање из села Сремски Чаковци у село Ловас са задатком да прочисти село Ловас и околину. Одред Ваљево је у вечерњим часовима 17.10.1991. године добио задатак од команданта ТО Ваљево потпуковника Димитријевића да у току 18.10.1991. године изврши чишћење винограда где су наводно МУП-овци имали базе. У току јутра 18.10.1991. године припадници одреда Територијалне одбране Ваљево су одбили да иду на задатак јер су чули од мештана да је терен око винограда миниран. Након убеђивања од стране команданта Територијалне одбране Ваљево потпуковника Димитријевића, команданта одреда капетана прве класе Перића, те уз обећање да ће испред њих у строју ићи приведени мештани села Ловас пристали су да пођу на задатак. Након тога свратили су на економију да поведу мештане и при том присуствовали невиђеном иживљавању припадника одреда «Душан Силни» над мештанима села Ловас те после двадесетак минута са око 30-40 мештана кренули на задатак. Уз пут један мештанин је пао од изнемоглости, а њега је припадник одреда «Душан Силни» на лицу места убио. По стизању на одредиште мештани су постројени у врсту на један и по метар растојања и кренули су ради заштите од снајпера и евентуалних мина. Иза њих су ишли припадници Територијалне одбране Ваљево. Када је један од мештана наишао на мину сви су стали. Тада се један мештанин бацио на мину која је експлодирала када је настала општа пуцњава одреда ТО Ваљево ком приликом су на лицу места погинула седамнаест мештана и десет мештана је и три припадника Територијалне одбране рањено. Након једне до две минуте ватра је престала живим мештанима је наређено да устану, а двојици од њих да крену са разоружавањем мина. Тек после 13 часова и 30 минута дозвољено им је да извуку рањене који су

приватним возилима пребачени у Шид. Ту су представљени као МУП-овци те им особље амбуланте није указало помоћ, исти су враћени код месних лекара. Укупан епилог целе акције је двадесетдва мртва мештана села Ловас и око десетак повређених». Ево ја сам Вам прочитала део овог Редовног борбеног извештаја достављеног команди Прве војне области, доле у потпису начелник Штаба Драго Ромић, односно Ви.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро, у реду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли то то?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Вероватно, ја не могу сад да се сетим, ја не знам вероватно сам прочитао тај извештај да бих га потписао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само гласније, не чујем Вас.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Вероватно сам прочитао тај извештај да бих га потписао али се не сећам сад тих детаља, то је на терену, моја команда је била бар десет-петнаест километара даље од тог места. Ја на лицу места нисам био али комисију сам одредио која је то дошла до таквих сазнања и то написала и ја сам то проследио команди Армије која је даље преузела то све у своју надлежност. Ја не могу сад да тврдим вероватно је то баш тако све било, сад не могу то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а Ви данас у свом исказу спомињете «Душан Силни».

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А овај део који пише у писменом извештају не спомињете, то сте заборавили или како?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Које, ово друго?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Учешће Територијалне одбране Ваљево у овом догађају?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То нешто не сећам се, не сећам се право да Вам кажем, не сећам се. Ја сам рекао Вама који сам извештај добио тог јутра кад сам сазнао за злочин за то натеривање на минско поље да је то учинио «Душан Силни», а ништа друго, ја за територијалну одбрану нисам ни знао да је тамо та ваљевска територијална, то је после установљено комисијом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, значи то је установила комисија и Ви сте овакав извештај на основу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, комисија која је била послата тамо на лице места и која је све то установила. Ја нисам знао уопште за тај одред ваљевски тада у том тренутку кад сам примио извештај да је

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

«Душан Силни» натеро, јер мени је то била жижа интересовања, а за одред и то, то је накнадно сам сазнао ето тако кад је дошла комисија и кад је донела тај извештај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми да ли је Вама стигао Редовни борбени извештај Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде у вези овог догађаја писмени?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте, јесте, стигао је тај извештај и на основу тог извештаја сам ја и добио податак у вези са тим и на основу тога сам и реаговао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је у том извештају Друге бригаде везано за овај догађај писало? Да ли се тога сећате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се ни да ли је био писани, ја сам добио од дежурног оперативног на командном месту усмени извештај о томе на који сам реаговао како сам рекао, наредио да се формира комисија, оде на лице места и испита ствар, донесе извештај, потпишем и иде Армији. Тако да не могу да се сетим да ли је, вероватно, морали су да пошаљу и писмени извештај, вероватно је послат писмени извештај, али и тај извештај није могао бити тако детаљан јер није ни он могао сад тамо да формира комисију па да све то испита тако на брзину него је то био сад задатак команде дивизије, био је и његов задатак нормално али ми смо мало овако главнији по том питању и веза са командом Армије директна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу Вам прочитати и тај извештај који је послала команда Друге бригаде који датира под бројем 461-1 од 18.10.1991. године прочитаћу Вам део који се односи конкретно на ово, значи само део тог извештаја, каже под тачком 3: «Стање у јединицама које обезбеђују села Шаренград, Ловас, Сотин функционише без већих проблема. Најнеорганизованије стање је у селу Ловас где се појављује више јединица које непоштују команду команданта који обезбеђује село. У току дана командант Територијалне одбране села Ловас Љубан Деветак без одобрења команданта јединице чете ТО Ваљево самовољно је узео цивиле затворенике и наредио им да врше разминирање минских поља у реону пољопривредног добра Ловас где је због нестручног рада дошло до повреде и погибије неколико цивила».

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се тога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не сећате се?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се тога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево у вези овог истог догађаја постоји још један писмени извештај Прве дивизије пролетерске гардијске механизоване дивизије и то извештај овог потпуковника Милана Еремије помоћника команданта за морално васпитање и он је, ја ћу Вам прочитати, овај извештај је сачињен под бројем 1276-1 23.10.1991. године у форми телеграма, горе пише «Команди Прве војне области» и ту стоји, прочитаћу само део јер је извештај на три стране, овај део који се тиче минског поља: «Приликом заробљавања 80 мештана хрватске националности у селу Ловас од стране Територијалне одбране Ловас и одреда «Душан Силни» вршено је физичко злостављање над истима након чега је убијено четири мештана села Ловас. Након доласка одреда Ваљево у село Ловас заробљени мештани су коришћени за чишћење минских поља којом приликом је убијено седамнаест мештана. Повређеним мештанима је одбијено пружање медицинске помоћи од стране медицинског особља Дома здравља Шид». Даље да не читам јер се односи на долазак 46. партизанске дивизије на то подручје. Ово је Милан Еремија потписао.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, вероватно је то тачно и све, ја не знам, не могу то, то, не сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, малопре сте у Вашем исказу помињали територијалну одбрану Српске Крајине и тако даље. Да ли је у то време постојала Српска Крајина или Српска Аутономна област Славонија, Барања и Западни Срем?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па мислим да је ово прво Српска област у то време, после је то преиначено у Крајину, али су они већ имали своју војску, формирали су министарства и тако даље и имали су те људе који су живели на том простору и у тим селима организоване за територијалну одбрану, ја би тако назвао и они су били под њиховом командом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Та територијална одбране у овим Вашим извештајима се помиње територијална одбрана Ловас, села Ловас.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је формирао те територијалне одбране и какав је однос био те територијалне одбране и јединица ЈНА?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је ту територијалну одбрану је формирало министарство ако је постојало, ја мислим да је неки Богдановић био министар за одбрану те области и они су предузели мере да се формирају јединице од самог почетка кад су почела та дејства и

овај, а однос је наш био сараднички да кажем, сараднички. Нисмо имали право наређивања њима. Имали смо можда неку обавезу да им нешто помогнемо у некој исхрани евентуално, тако неку подршку да дамо, али нисмо имали право да им командујемо и да их употребљавамо за нешто тамо. Они су били ту сеоска територијална одбрана која је требала ту на том простору да обезбеди неки мир и суживот дакле, да живе људи нормално ти исти на том простору који живе. То је био основни задатак. И долазио је тај заменик министра, ја не знам сад, долазио је код мене неколико пута па ми је то тако износио то не знам како се зове, један млад човек је био овај, тако да знам да су они то радили интезивно на формирању тих јединица и оне су већ биле у то време формиране.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми да ли је Вама познато ко је био командант територијалне одбране села Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја не знам, ја мислим да је Љубан Деветак ако је он, ја не знам, он је некако био ту најмаркантнија овако личност колко ја знам, али да ли је био командант или није, ја то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте Ви упознали господина Љубана Деветака?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Упознао сам га на командном месту у Принциповцу он је био код команданта у његовој канцеларији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало гласније.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам шта је са овим. Био је код команданта у његовој канцеларији, ја сам нешто службено ушао код команданта и овај ми га представио Љубана Деветака и ту смо се поздравили и попричали пар минута и ништа, ја сам изашао и нисам га више ја, нит сам га пре тога виђао ни после. Бар се не сећам. Али тог тренутка се сећам јер је био овај, код команданта. Међутим, командант је већ био неки други, није био Аранђеловић него је био Мића Делић командант.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми како Вам га је представио командант ко је тај човек Љубан Деветак, ко је то. Да ли Вам је нешто рекао?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па нешто се не сећам, реко је Љубан Деветак из Ловаса, тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате да ли је тај човек био у цивилу, у униформи?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја мислим да је било нешто комбиновано, нешто мало цивилно мало униформа, нисам сигуран, не могу, то је 20 година, не могу баш да се сетим сад тога. Мислим да је нешто комбинација, то је иначе било популарно тада, панталоне војничке, не знам нека блуза и тако даље. Али било је разних униформи, да то више ниси знао да ли су територијална одбрана, да ли је ЈНА, да ли је ови из специјалних јединица и тако даље, Арканови, Баџини и тако, то је конгломерат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли га после још који пут виђали?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Или чули нешто о њему?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам. Чуо сам то да је он имао неког учешћа у вези са овим минским пољем али детаље ништа не знам. То сам чуо накнадно, то је овако почело рекла-казала, ја не могу сад то, то је да ли је истина, дал није, то је ствар испитивања и тако даље, али ја не могу да тврдим ништа и нисам га сусретао више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми територијална одбрана Ваљево и уопште та територијална одбрана која је дошла из Србије на просторе Хрватске, какав је њихов однос био према ЈНА? Јесу ли улазили у састав? Јесу ли били потчињени?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Био сам присутан кад је командант дивизије Драгољуб Аранђеловић генерал разговарао са командантом Армије и био је проблем у том тренутку ето ти немири по тим селима типа Ловас, не знам Јанковци и тако даље, да су људи Хрвати долазили, нападали из кукурузишта или са ивице села нападали су колоне наше војне које су имале задатак да патролирају, да поседну неко село и тако даље с циљем обезбеђивања мира и онда је он тражио да се нешто дигне територијалне одбране са простора Србије, не знам Милановац, Чачак, Ужице и тако даље и да ти људи поседну та села и да држе неки мир у тим селима а да војска оперативна значи, дивизија да буде онако слободна за евентуална даља дејства ако то треба и то је и одобрено. И тада је почело то довођење тих јединица на те просторе и тако је дошла нека територијална јединица, она је већ била отприлике опредељена за неко село и за неко место где ће бити размештена, где ће бити смештена, где ће боравити извесно време. И они су били под нашом командом, били су дакле, они су имали свог команданта територијалне одбране, али су били под командом дивизије, дакле, практично при јединицама дивизије, док ови који су формиран на простору од људи који су

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

живели на простору те САО Крајине, нису били под нашом командом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Те локалне територијалне одбране да кажемо? А какав је био однос те локалне територијалне одбране и ових територијалне одбране која је дошла из Србије?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па они су имали добре односе, сарадњу добру.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У смислу мислим да ли је ту постојала нека надређеност или?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, није била надређеност, то је једна од грешака ако хоћемо уопште командовања, али ту је било много грешака, требала је бити надређеност али није, свако је ту за себе радио. Требала је бити надређеност овај, и да стану под једну команду рецимо, ако село Ловас има две територијалне јединице, један мора бити командант и командовати са обе јединице и да се зна ко ту командује и како командује и шта командује и тако даље. Међутим, то није било решено, то није било решено. САО Крајина је хтела своју јединицу и она је хтела да влада својом ситуацијом комплетно а овамо смо довели ове људе из ових разлога ту и сад ту су они почели да се проводе углавном, да пију и да једу, и да тако раде неке ствари које нису били примерене за.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми овај, одред «Душан Силни» и та јединица «Душан Силни» помиње се овде у Вашем извештају, шта је то? Ко је њих тамо довео? Како су они дошли? Откуд они ту?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То ја не знам, не знам. Ми смо се трудили да не буде ниједна паравојна организација на простору где смо ми били, тако да и није била ниједна, то се наметнуо се тако и Аркан са његовим јединицама и не знам овај Баца знате о коме мислим и његове неке јединице, имао је Јовица Станишић неку, «Книнџе» неке и тако даље, које су требале исто да буду ту на том простору. Међутим, њих смо изместили у Летенку тамо, тако да су били ван наше зоне и нису били, ми смо хтели сви који дођу на простор да се ставе под команду дивизије, па ако је то чета да она буде у саставу батаљона, ако је то батаљон да буде у саставу бригаде и да буде под командом бригаде, нарочито су то добровољци ови који су долазили из Београда или са неких обука, добровољци долазили у одређене јединице. Међутим, они то нису хтели и онда смо ми њих враћали, ми смо многе враћали назад. Лично сам рецимо вратио један одред у Бубањ Поток, који није хтео да се стави под команду

Треће бригаде пожаревачке, неће они, оће да буду самостални. Е то ми нисмо хтели да дозволимо. Ти самостални стрелци су увек опасни, могу свашта да раде и то смо хтели да избегнемо. Али ето, овај, било је и тих који су прихватили команду, команду бригаде и батаљона и били у саставу ту. И они су били наши и ми смо њима командовали, али они који нису хтели, њих смо вратили назад. Али ове територијалну одбрану ту САО Крајине, ми нисмо командовали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми, ми смо овде у судници чули и од оптужених а има у истрази су и сведоци саслушани, који тврде да је тај «Душан Силни» учествовали у нападу на Ловас, били тамо када је улажено у село, и тако даље и тако даље.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е то, то је за мене изненађење. Ја сам чуо за тај «Душан Силни», то јутро, тај дан кад сам добио тај извештај да је учињен злочин и да је он то урадио. Дакле, ништа друго. Нико Ваљевци, никакви овај територијална одбрана Ловас и тако даље, него «Душан Силни». Такав сам податак добио. Е после кад је комисија отишла, онда је установила то што сте прочитали. Али овај, кад се појавио тај «Душан Силни», ја сам имао податак да је он дошао рецимо дан раније, само дан раније и откуд он ту? Ко је њега позвао? То немам појма. Нико то од званичне команде, од званичних наших снага оперативних није учинио сигурно. Јер нама никаква таква јединица није требала. Ми смо сматрали да је то страшна грешка убацивати уопште те људе. Могли смо да извршимо сваки задатак без тих додатних јединица. То је грешка политике и не знам кога, ја сад нећу да улазим у то, овај, и они су нам правили проблеме, велике проблеме. Али ми на нашем простору нисмо имали такве, ево он се појавио тај «Душан Силни» и ја сам имао податак да је дан раније дошао, нисам знао за њега уопште.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте знали да су учествовали у нападу на Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, у нападу на Ловас нисам знао за њих, знао сам да је учествовала једна тенковска чета ове бригаде механизоване, друге бригаде и да су учествовали ови мештани као територијална јединица, мештани дакле да су учествовали то. Али «Душан Силни» појма немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми какви су Ваши били подаци пре него што је команда дивизије донела одлуку о нападу на Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па реко сам малопре, имали смо податке да је дошло до сукоба међуетничким у Ловасу нешто раније, нешто

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

раније, можда крајем септембра или ту негде, и да се српски живаљ иселио из Ловаса и да су у том Ловасу Хрвати углавном, хрватски живаљ, и да у Ловасу имају једно упориште, једну јединицу од ја не знам тридесетак, једну чету можда тридесет-четрдесет људи, «зенги» и да су имали један тенк, одакле тенк не знам. Да су они патролирали на простору Шаренград-шума Јелаш која је врло незгодна шума, ту има пут и тако даље, Ђелетовци па до Босута тамо, вероватно су пошто је Босут тамо био, биле су снаге њихове, имали неку везу тамо са неким снагама хрватским и имали смо ту извесних губитака, имали смо нападе на наше колоне.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. То смо слушали, само ми реците одакле ти подаци? Ко је Вама такве извештаје прослеђивао? Обавештајни официр, официр безбедности, на који начин дивизија има те податке које Ви сад причате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па има обавештајну службу, имао безбедносну службу која је пратила читаву ситуацију. Имали смо истурено одељење команде армије, која је имала безбедност на том простору и која је пратила ту читаву ситуацију и нама давала одређене податке који су били интересантни за нас као што је тај Ловас рецимо, јер друга села ми нешто нисмо имали, тамо је било углавном мирно, и ту људи живели, радили. Јесте нешто хрватског живља изашло али је и остало доста и Срба и Хрвата и живели на том простору али у Ловасу је био проблем. Био проблем овакав, такав сам податак добио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли сте упознати са тим да ли је било неких преговора пре самог напада на Ловас са неким? Да је ЈНА нешто преговарала о предаји оружја. Да ли такву неку информацију сте имали, пошто смо у овој судници слушали и о томе. Да ли Ви нешто о томе знате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је сасвим могуће и ишли смо ми на то да прво преговарамо и да људи с миром оно што кажу, положи оружје, врати оружје, врате се својим кућама живе и раде. Али сад конкретно о том случају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Конкретно за Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја то не знам. Не знам. Командант дивизије је имао обичај да иде на терен и он је ишао рецимо на тај простор, ишао је код команданта те Друге бригаде и вероватно је он с њим то и договорио и наредио, преговарање и наредио предузимање одређених мера да се тај Ловас среди и тако даље, па је онда

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

накнадно наредио да се напише наредба у вези са тим, али конкретно преговарање не знам за тај случај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми ова територијална одбрана САО Славонија, Барање, Западног Срема који помињете да се формирала, да ли има она неки штаб у Шиду и тако нешто?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У Шиду није имала, у Шиду није имала, имала је неке људе на терену стално, ја мислим да су они били у Даљу. Мислим да су били у Даљу и одатле су овако искакали. Или можда у Илоку, нисам сигуран. У Шиду нису били, али то су неки људи истерани из Книнске крајине, односно тамо им је била команда, тамо им је била влада, тамо им је било све. Нешто је било и овај, да ли у Пожеги, или Окучани, Окучани.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми везано за напад на Ловас. Да ли је било неке сарадње између те територијалне одбране и ЈНА?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пре напада на Ловас.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте. Мислим да је ту командант дивизије одобрио команданту бригаде да се ангажује део јединице. Део јединице који је потребан, јер мислим да је командант бригаде одлучио да буде то чета једна тенковска, чини ми се чета, да ли можда нешто јаче, али ја мислим да је чета, нисам сигуран, и да она сарађује са територијалном одбраном Ловаса и да уђу у село, да уђу у село и заузму га, поседну село и спречи се, тај тенк се евентуално нађе и зароби и узме и спречи се да те «Зенге» даље патролирају по том простору и да носе губитке нашим снагама, јер ми смо дошли на простор да сачувамо мир, да обезбедимо да људи могу да живе и раде а они нас нападају и ми смо морали да се бранимо јел тако? И тако је почео рат, ако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми тог дана кад је био напад, Ви сте рекли 7.10-ти, овде је неспорна документација и писмена и искази, да је то био 10.10-ти.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не могу ја, ја сам само мало са сарадницима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 91., реците ми у самом нападу ко је од јединица ЈНА, да ли имате тај податак, учествовао у нападу? Ко је дејствовао по селу? И да ли је дејствовао?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Конкретна јединица?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па мислим та чета сад конкретна, како се зове командир чете и то, знате колко та дивизија има 30.000 људи,

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

има 500 чета, немам појма ко је то, али вероватно ако је чета, ја не знам сад, вероватно је чета учествовала, и јесте дејствовала, дејствовала је она тамо где је пружан отпор, где је пружан отпор дејствовала је чини ми се по некој економији тамо, чини ми се да је и по гробљу ту на улазу у село негде, ја слабо познајем, ја сам само једном био у том Ловасу и нисам то упознао и чини ми се још један отпор да се пружао ту, ту је дејствовала та наша чета. Јесте, дејствовала је ту, по наређењу команданта бригаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. У овој писменој документацији коју суд има а која је добијена од војно-безбедносне агенције помиње се и у оперативном дневнику ове Друге бригаде, да је тог дана 10.10-ог дејствовао хаубички дивизион.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро. Вероватно, подршку тих снага.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Хаубички дивизион је вршио вероватно подршку тих снага који су ишли на село.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А овај оклопни батаљон, односно та тенковска чета није дејствовала овде у оперативном дневнику стоји због магле, али 1., 3, 5 октобра 91.године, у оперативном дневнику су регистрована та њихова дејства по Ловасу, ово што причате.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Чете? Ове чете?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Могуће, вероватно, не знам. Вероватно, то је било у надлежности команданта бригаде, њега је овластио командант дивизије да он то уради, никако он то није радио самоиницијативно и нешто на своју вољу, него је командант дивизије то наредио и вероватно је дејствовао. Обзиром да су ови пружали отпор и да смо имали неке губитке и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад ми реците пошто је ова територијална одбрана из Србије која је дошла на те просторе, конкретно у нашем предмету је противдиверзантски одред територијалне одбране Ваљево, у овој документацији има да је ушао у састав Друге бригаде и тако даље, реците ми шта се дешавало са овим људима који су ту дошли из тог зонског штаба? Имали смо овде примере да је у селу Ловас појављивао се неки Вељовић, па онда оптужени Миодраг Димитријевић и тако даље. На који начин су они функционисали с обзиром да су ти одреди имали своје команданте, чете су имале команданте а овамо се појављује из зонског штаба Миодраг Димитријевић.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Знате шта, прво за тај диверзантски одред ја не знам и чуди ме шта се он, како се он тамо појавио и ко га је звао, јер знам за чете, знам за те две чете, за диверзантски одред нешто се не сећам, нешто ми је то измакло и зашто је он уопште био тамо, али овај, зонски штаб је имао право да контролише своје јединице. То су његове јединице, они су их дигли тамо у Ваљеву, Ужицу и тако даље, мобилисали и довели, довели на тај простор и имали су право да дођу да виде те своје људе и да разговарају и тако даље и за неке потрепштине, проблеме и тако, то је, не у смислу сад да они употребљавају те јединице и да командују, јер смо то ми радили, али овај, да буду с њима, да их мало виде, то је било нормално сасвим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А кад су присутни тамо на терену?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тамо на терену, па да, на терену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нису само долазили, обилазили, него ево конкретно оптужени Миодраг Димитријевић је био тамо присутан.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Учествовао у дејствима?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, не. Сад причамо о њиховом размештају тамо из зонског штаба оптужени Миодраг Димитријевић је био најпре у Чаковцима, затим у Ловасу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро. Али ја сад не знам јел тај зонски штаб комплетно дошао из Ваљева ту на простор, па био као зонски штаб ту или је он био у Ваљеву па је послао неке људе да виде нешто тамо? То ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово Вас питам зато што у Вашем овом извештају који сте писали поводом овог догађаја на такозваном минском пољу означаваате овде у вечерњим часовима 18.10-ог 91.године, добио задатак од команданта ТО Ваљево потпуковника Димитријевића.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ко је добио задатак?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мораћу да прочитам. Истог дана у поподневним часовима одред зоне ТО Ваљево 69 припадника извршио премештај из села Сремски Чаковци у село Ловас са задатком да прочисти село Ловас и околину. Одред Ваљево је у вечерњим часовима 17.10.-ог добио задатак од команданта ТО Ваљево потпуковника Димитријевића да у току 18.10-ог 91.године, изврши чишћење винограда где су наводно муповци имали базу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Онда мора да је потпуковник Димитријевић био надређен дакле том одреду, тој јединици, био је командант тога

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

и вероватно је то имао везу са командантом бригаде Друге механизоване Лончаром, који му је дао такав задатак. Иначе, он самоиницијативно то није могао да уради. И није смео. Једино је добио од неког наређење ко је одговоран за тај простор, а за тај простор је био командант Друге бригаде механизоване.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, ово што су радили самоиницијативно он није смео да уради?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја не знам да ли је он то самоиницијативно урадио или је по наређењу команданта бригаде. Не могу да верујем да је он сад самоиницијативно пребацио, што би он то радио? Није имао право на то. Морао је добити од неког наређење за то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да иде у овакву једну акцију чишћења?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је могло али у склопу опште акције и наређења оног ко води ту акцију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли могао да иде у чишћење тог винограда мимо да му није наредио командант бригаде?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није, није могао. Није могао да иде. То, то тамо договори неки међусобни на нивоу села нису могли у том случају тако да функционишу. Нису смели бар по неким прописима и неким обичајима да кажем, ако ништа друго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви немате никакву информацију у том правцу да ли је то било мимо прописа односно самоиницијативно или је била наредба из Друге бригаде?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад сте истраживали овај догађај, да ли сте дошли до те информације, како је дошло до тога да се ово.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да се премести. Не знам. То вероватно Лончар командант бригаде зна. Али ја, ја не знам то премештање немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Чланови већа имају питања? Тужилац? Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте у делу свог исказа да сте имали некакве информације а ја Вас питам колико проверене да је пре свих ових догађања, пре октобра месеца било исељавања српског дела живља из Ловаса, или како рекосте или протерано или исељено. Кад сте добили ту информацију и за који период се односи и колико је поуздана та информација?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, нисам проверавао сад то лично, добио сам од обавештајно-безбедносних органа такву информацију да су

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

тамо у Ловасу извесни немири, сукоби и тако даље и да је српски живаља углавном исељен и да се тамо налази хрватски живаљ и да постоји ова група «Зенги» тако је. И то су ми потврдили отприлике и Хрвати кад сам преко видео-линка разговарао с њима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се сећате да ли је у једној таквој врсти информације био и податак пре свега, о броју становништва у Ловасу у то време и који је процентуални састав тог становништва по народносној припадности?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не знам, не знам. Не знам колико је било, ја мислим да је Ловас био претежно хрватско село али немам податак.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте рекли да сте имали некакве информације да је било дејства неких хрватских снага колко сам разумео по ободу села Јелаш шума, Опатовци тамо, да ли сте имали података пошто је то ипак ван села да се у самом селу налазе неке снаге и које јачине је састав?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Они су били ја мислим по економији размештени, та економија је ту негде близу села колико се сећам, километар-два, али су они ослонцем на село и опстали ту, ослонцем на село, дакле, те «Зенге» та група и тај тенк, сад да ли су били баш у самом центру села или ту, али вероватно чини ми се да су били на економији, има нека економија тамо у близини тог села, да су ту смештени, али ослонац села, исхрана и све остало је било то.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте чули да је у то време да су евентуално около села и у самом селу биле некакве страже, локалне страже које су становништво организовало да би контролисали улазак-излазак из села или томе слично?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То вероватно су радили. Ми смо то и наредили е сад у овом случају Ловаса не знам, вероватно су пошто су почеле пљачке и отимачине које какве онда смо ми наредили пунктове, да се формирају пунктови на главним правцима и да се спречавају те пљачке итд, људи хапсе, не хапсе него се одузима то, враћа, пишу ко је то радио итд. тако да је вероватно било тих пунктова и вероватно неког обезбеђења.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је пре овог главног напада овог дефинитивног напада на Ловас, да ли је било дејстава ваших јединица по Ловасу и пре тога и ако јесте у које време?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није. Ми у принципу нисмо дејствовали, ми нисмо дејствовали артиљеријом, тенковима сем тамо где смо били

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

нападани, где смо били нападани. Рецимо имали смо покрет једне колоне између Товарника и Илаче и ту су нас сасекли из кукурузишта и имали смо једно пет-шест мртвих и имали смо преврнутих возила, експлодирала муниција итд, и ту смо дејствовали, ту смо разбили јединицу, дејствовали и тукли се с њима и дакле тамо где смо нападани, а тамо где је мирно село где, ништа, ту ни један метак није опаљен. А за Ловас конкретно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Питам Вас за Ловас, по самом месту Ловас, рецимо гробље, црква, куће?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, пре тога ја мислим да нисмо дејствовали, бар војска није дејствовала, можда је територијална одбрана али војска није дејствовала сем тада кад смо кренули.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: На коју територијалну одбрану мислите?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: На ову сеоску.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је та сеоска територијална одбрана имала артиљерију или тенкове?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, није имала артиљерију али имала је оружје.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја Вас питам о артиљеријском дејству по самом месту Ловас пре напада на Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам. Дејствовала је, ово како је рекла судиница, у току дејства али раније не верујем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте да је тадашњи командант ове дивизије обилазећи ту зону дејства разговарао са командантом ове Друге бригаде из састава ваше јединице.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Знате ли ко је био командант те бригаде?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Лончар Душан пуковник.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте Ви били присутни том разговору?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не. Командант и начелник Штаба увек дејствују на различитим правцима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислио сам пошто сте рекли да је био неформални разговор да ли сте присуствовали том разговору где је овај командант бригаде износио каква је ситуација?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да на његовом простору нисам ја био присутан пошто сам ја био на командном месту. Командант кад год је ишао са својим људима у одређене јединице ја сам био на командном месту то је тако постављено.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте имали информацију како је попуњена та Друга бригада Лончарева, бројчано, по саставу, структури, јединица, наоружање?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па имао сам, имао сам информацију и била је јадно попуњена, јадно. Она је имала, она треба да има, то је механизована бригада која је требала да има негде око две хиљаде и четири стотине људи рецимо, а имала је увек ту негде до хиљаду, до хиљаду, јер циљ, дубоко је то сад да идемо у све то. Гардијска дивизија је најјача јединица у Европи то вам одговорно тврдим, изузетна јединица, али најмања у Југославији оној великој и сад је циљ неких снага био да се та јединица разбије па су је мобилисали у мају, па су је отпустили у јулу, па су је мобилисали у августу, па су је мобилисали у септембру, три пута су је мобилисали, то је велика глупост. Не може јединица, таква јединица, таквог ранга три пута, циљ је био разбијање те јединице. Према томе та бригада је имала много мука и онда још док је била овамо на неким другим просторима али углавном ту око Товарника убачени су неки активисти СПО-а да је разбију и успели су да је разбију. Људи су оставили тенкове, транспортере све у кукурузишту и отишли у Ваљево и онда смо је мобилисали, поново тражили итд, тако да смо једва држали негде до хиљаду људи, ето толико. Дакле није била.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И у то време?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И у то време, можда није хиљаду, можда је имала 500-600 али до хиљаду.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И кад сад та јединица, та бригада добије овакво наређење из ваше дивизије између осталог Ловас решити властитим снагама, шта се то подразумевало у једној таквој врсти наредбе? Говорим, реч је о наредби од 09.10. 851-25.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Подразумева се да тим снагама којима располаже дакле тих 500 људи или како оцени командант бригаде, а он прати ситуацију на терену и види, зна колико тамо има снага и са којим он снагама може то да реши па ако може да реши једном четом он ће да реши четом, ако не може он ће да реши са батаљоном, а толико је снага имао. Дакле то значи сопственим снагама.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Има ли та, је ли та бригада имала пешадијски део састава?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Имала је, имала је како не, да.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да по формалном саставу, а да ли је тада фактички на терену имала и пешадијски део састава?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ако је имала 600 људи, оклопни батаљон има рецимо не знам 200 људи, ово је могла да буде пешадија и то механизована пешадија на транспортерима. Дакле је могао је сигурно да има бар чету, чету једну механизовану 100 људи пешадијанаца рецимо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У Вашој наредби дивизије, овој коју сам навео и потоњем борбеном извештају у вези те наредбе помиње се територијална одбрана односно ова територијална одбрана која је из разних делова Србије дошла на тај терен и према наредби команданта дивизије да се потчињавају тој бригади, одреде ТО прихватити, организовати, припремити, обучити за борбена дејства итд. нигде се не помиње никаква локална територијална одбрана нити неки други оружани састав полиције, односно милиције у оно време или томе слично. Након тога командант бригаде издаје наредбу за напад то је од 09.10. број 350-1 између осталог у тој наредби пише: «да су стациониране снаге Зенга јачине око једне чете, већи део становништва непријатељски се односи према припадницима ЈНА, припадници српског становништва се односе пријатељски, одлучио сам извршити напад и то обухватним дејствима блокирати ивице села, дејствовати по објектима а помоћним снагама извршити чишћење села од припадника «зенги» и МУП-а као и становништва које је непријатељски настројено». Можете ли нам рећи конкретно за ту ситуацију које су то помоћне снаге биле и шта се подразумева под појмом «чишћење села од непријатељских снага» од ових оружаних снага и непријатељски настројеног становништва, шта се конкретно да ли Ви знате под оваквом врстом наредбе подразумевало?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Те помоћне снаге могле су да буду и снаге територијалне одбране тог села ако су постојале, а рекли смо да су постојале. Дакле ово што смо рекли сопственим снагама то је његова јединица и они територијални одреди који су дошли под његову команду, мало пре сте рекли да су под његовом командом. Дакле он је то могао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Под команду ТО, овај регуларни, да кажем.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: ТО, али стављене су под команду бригаде те јединице, дакле то је могао да употреби он и то су сопствене снаге, а могао је у договору са командантом ТО тог села који су протерани

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

и који су ту на простору такође да их ангажује. Он је имао право на то на том простору да их ангажује и вероватно је он њих ангажовао као помоћне снаге јер су то људи мештани који познају село и који желе да се врате у своје село и у своје куће.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Шта сад, како се те сад снаге ангажују? Мислим сад се иде у то, ајде да кажемо то борбено дејство или како ли се већ каже да не погрешим баш много, сад се иде у напад, како се иде са тим помоћним снагама у напад, ко командује, коме су подређени?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Исто командује онај који командује, главни, командује главним снагама и помоћним истовремено. Помоћне снаге иду на једном правцу, главне снаге иду на главном правцу и то је то и сад се претпоставља да ће ови који су непријатељски расположени да побегну из села, то нам је био циљ, не да их поубијамо и да их похапсимо, него да побегну али пошто су неки пружили отпор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ближе микрофону.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Било је ту онда и рањених и мртвих то је, е сад, нисте задовољни са чишћењем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, не, него ипак Ви мало импровизујете то, ја Вас питам конкретно за те помоћне снаге, из наредбе се види која ће формацијски састав те бригаде извршити и какав напад, реч је о артиљерији, ја Вас питам за ове помоћне снаге да ли знате ко је њима командовао јер не иду заједно, ове са неке дистанце врше дејства, овде иду помоћне снаге, ко су те помоћне снаге и ко њима командује? Нису то ловци.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па рецимо, рецимо то су помоћне снаге, то је рецимо та чета територијалне одбране, рецимо, ја сад не знам тачно да су они помоћна, који имају свог командира и који има свој радио уређај.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Зна ли командант за тог командира?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Како не зна, како не зна, па он је дао задатак.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Има ли везу командант са њима.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Апсолутно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја Вас питам да ли Ви знате да је то тако било у конкретној ситуацији, а не што би требало бити?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Морало је бити, морало је бити.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немојте морало је бити, питам Вас да ли је то било у конкретној ситуацији?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па не знам, откуда знам, па ја сам био, не бих могао да знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Само да раздвојимо те две ствари шта би могло бити, а шта је било?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не бих могао да знам али морало је тако бити, везу мора да има онај главни који командује и главним снагама и помоћним, не одвајају се главне снаге од помоћних то су једне снаге, то су једне снаге и ја сам командант који командујем и једним и другим снагама, дакле нема ту то је јасно постављено у војсци.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је тај командант требао да зна састав, јачину, профил тих помоћних снага?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Како не, апсолутно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је тим помоћним снагама неко надређен у смислу непосредне команде на терену?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Како не, апсолутно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је то било у конкретној ситуацији што се Ловаса тиче?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја верујем да јесте али не могу да тврдим.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Након ових догађања на овом тзв. минском пољу било је предлога из ваше команде да се сада након тога војска ангажује да помогне конституисању власти и организацији живота тако у тим местима, да ли је тога било, конкретно за Ловас пре овог догађања на минском пољу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја мислим да није било зато што је у том Ловасу био углавном хрватски живаљ и то је био један главни проблем, а српски је био протеран или је самовољно напустио али сигурно није самовољно него је био протеран.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви икада добили извештај по завршетку напада на Ловас тога дана да ли је било и ако јесте колико губитака односно рањених на једној и на другој страни? Значи говоримо за сам дан напада и дан после напада, то је било 10.10. 10. и 11. да ли сте добили кад извештај о томе каквих је било евентуално неких разарања, погинулих на једној и другој страни, рањених на једној и другој страни?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, добијали смо сваки дан, сваки дан смо добијали податке колико рањених, колико погинулих, онолико

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

колико смо знали за супротну страну, за наше смо знали сигурно и слали извештаје команди Армије, с тим што је то за мене био сумарни извештај за целу дивизију, не само за Ловас него и тамо где су се одвијали код Церића, код Богдановаца, код Мирковаца, код шта знам итд.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Из свих извештаја бригаде која су ишла горе до вас таквих података бар у целини нема.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја сам добијао те такве податке од сваке јединице.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Према подацима у овим списима за сада је једна разумна сумња да је приликом тог напада и дан после напада страдало око двадесетак људи, сад није битно тачна цифра, цивилног становништва и да је само један добровољац рањен па после подлегао повредама.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја не могу то да тврдим и не могу да знам, то не знам, али не могу ни да верујем да је толико било, не могу да верујем. Имате такав извештај, од кога сте добили такав извештај?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па имамо извештај, имамо и сведочење, апсолутно поуздане податке да је тај број цивилног становништва страдао. Међу њима је и десет или не знам.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Рачунате минско поље, рачунате минско поље?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, не, првог дана, значи дана 10. и 11. 10-ог на 11-ти?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислим Ви не знате за то?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте икада добили било какав извештај да се у времену од како кажете заузет Ловас па до овог минског поља и неки дан касније да се у селу нешто дешавало, да ту је било затварања незаконитог, мучења, малтретирања па чак и убистава цивилног становништва?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Чуо сам да има неких нереда тамо и неких несугласица али за конкретне случајеве убистава, затварања не знам, а чуо сам да има неких сукоба и тако неких немира.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Сукоба, између кога, нисам разумео?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па између вероватно тих људи тамо који су на том простору живели Хрвата и Срба, а можда и између самих Хрвата и самих Срба било је и таквих сукоба.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви чули да у том времену од 10-ог па надаље да је, јесте добили извештај или сте добили неки усмени извештај, сазнање Ваше на било који начин да се у то време у селу налази све време једна војска која није регуларна војска ЈНА, ето зову се «Душан Силни» како сте Ви то касније навели, да ли сте Ви чули до догађања на минском пољу за њихов боравак тамо и њихово понашање?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Никакав извештај никад нисте добили?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, никад.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Никад, ништа?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам уопште знао за «Душана Силног» нисам знао и то је изненађење за мене зато сам био изненађен да је он сад, поготово што сам добио податак да је он натерао на минско поље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Пошто је ова бригада у саставу ваше дивизије а у ту бригаду сад долазе неки делови територијалне одбране Ваљева, да ли сте Ви у сваком тренутку добијали извештај имали преглед о томе где се делови тих јединица налазе, премештају, по чијој наредби?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ми смо кад је долазила та јединица обично се нама јављао командант или командир, зависи од нивоа јединице и ми смо га определили рецимо за Другу бригаду или Трећу или било коју и онда смо га упутили тамо код команданта бригаде и командант бригаде је добио задатак да прихвати да је стави у своју потчињеност, да је смести и употребљава према потреби и задацима које евентуално добија. Дакле сад више територијална одбрана није моја, сад је она у саставу команде бригаде.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Када је командант бригаде наредио да се део неке јединице територијалне одбране из вашег састава односно потчињености вашој јединици, дивизији или бригади премести с једне на другу локацију, да ли је то могао да уради у смислу руковођења командовања а да не добије претходно одобрење од више команде?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Могао је, могао је према његовој процени, он је дужан да цени ситуацију на свом простору и ако има неких тамо ровитих ситуација или нешто што није и треба тамо да се обезбеди рецимо бок итд, то је у његовој надлежности.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А ако то већ уради да ли је обавезан да о томе извести вишу команду?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да извести, да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само тренутак, у вези овога што Вас је мало пре тужилац питао да ли сте чули за «Душан Силни» и да су учествовали у нападу и да је било, Ви сте се сведочећи овде у Београду али за потребе Жупанијског суда у Вуковару 03.06. изјаснили «Чуо сам да је било ту борби и да је било приликом упада тог «Душана Силног» чуо сам да је било борби и да је било мртвих», јер Вас је бранилац питао Ивица Бачванин адвокат да ли сте добијали.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Упад у село мислите?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисмо се онда разумели, ја сам, ја разговарам и размишљам о «Душану Силном» само око минског поља, ништа друго не знам, само око минског поља. Кад је он упао у село, кад је дошо, добио сам податак да је дан раније дошао, дакле дан раније. Према томе шта је он могао да уради, могао је да уради тај дан али ви тврдите да је то било, не знам, двадесет дана раније ја то немам појма, за «Душана Силног» стварно не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Када се то већ догодило на минском пољу што се трагично догодило и када сте Ви, односно ваша команда сазнали за то, из вашег извештаја произилази да је тек негде око поднева, то се дешава у пре подневним сатима имамо за то ипак поуздане податке, а ово одвожење рањеника ради указивања помоћи и цела контрола те ситуације негде после 13 часова, да ли сте Ви били обавезни да због једног таквог догађаја где има много страдалих па још знате да су цивили били дужни да обезбедите, да тражите да се то лице места обезбеди, да се сви који су учествовали у томе построје, саслушају, да се прегледа наоружање, муниција итд, до доласка истражних органа, да се обавесте истражни органи имали сте полицију, тужилаштво, суд војни у то време, ко је требао њих да обавести кад и како да дођу и шта док не дођу да се уради са лицем места и са људима који су учествовали у тој акцији?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ми нисмо могли то, нисмо имали ни суд, ни те такве снаге које би такве снаге које су то урадиле то учиниле што сте Ви сад рекли, али то је команда Армије учинила. Она чим је добила од нас извештај она је то урадила, а шта смо ми урадили, ми

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

смо дакле послали комисију да испита случај, да се санира прво бојиште то, да се извуку рањени, да се мртви, да се помогне људима и то, и да се ови људи сви који су учествовали у томе узму подаци, да одмах крене процес и да се «Душан Силни» удаљи са простора, «Душан Силни» и ништа друго.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То смо чули, то је у реду, дешава се нешто на једном конкретном простору где је страдао велики број људи и Ви сте добили информацију да је реч о цивилима. Све то што сте рекли о том потом, Ви немате тужилачке органе, немате судске, то је при команди горе али јесте ли имали војну полицију?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нешто мало једна чета што је недовољна за такве снаге које су то урадиле.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте могли тражити да се то обезбеди лице места и да се обезбеди да после органи који дођу ваљано изврше неки увиђај истраживања итд. у вези тог догађаја које сте већ сви окарактерисали као злочин?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па можда је требало али ја лично нисам то урадио, урадио сам ово што сам рекао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Господине Ромићу ако хоћете неку паузу кад будете хтели да направимо паузу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није битно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није битно, не мора.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље онда. Ви реците кад Ви хоћете паузу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добар дан господине Ромићу, ја сам Бранкица Мајкић, ја сам бранилац оптужених Љубана Деветака и Милана Девчића. Ја бих имала за Вас неколико питања, већ су Вам предочавали ваше редовне извештаје из тог периода који је предмет оптужнице па ћу се и ја тога држати, па је Ваш одговор на питање тужиоца био да помоћним снагама које су ангажоване за такву једну акцију командује у ствари командант читаве јединице који их је ангажовао, је ли тако, да ли то практично значи да су они ушли у састав те јединице?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Можете ли само гласније, молим Вас.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, сигурно, сигурно, тада су у саставу јединице дакле извршавају задатке за потребе те јединице.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, и до кад оне остају у саставу те јединице?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Док се не заврши задатак комплетно. Кад се заврши оно поново иду на своје задатке које имају по њиховом наређењу њихових претпостављених САО Крајине.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Можете ли да нам кажете.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ако су то биле помоћне снаге, ја сад не разумем о којим се помоћним снагама ради.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ви то не знате, а да ли можете да ми кажете када су формиране, када је формирана територијална одбрана САО Крајине?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Они су радили на томе, то је процес, то је процес није то баш тако било одједном, сва та дејства и све то је почело негде почетком септембра, они су одма почели да ангажују ту одређене људе и да формирају, верујем да је то било негде крајем септембра почетком октобра већ формиране те одређене јединице по тим селима, водови, чете, зависно колико је било људи.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кад кажете по «тим селима» с обзиром да сте говорили о Ловасу као о селу које је српски живаљ напустио, шта можете да кажете о формирању ТО Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па тај живаљ је био ту по шуми, по неким суседним селима, у околини тог села тај живаљ српски ту је био, није он био побего у Србију него је био ту надомак, према томе зато је евентуално он и употребљен да уђе као помоћне снаге рецимо у Ловас.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли конкретно за Ловас, односно да ли имате конкретно сазнање за Ловас да је тај српски живаљ, као што сад кажете, био ту по околним селима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па вероватно, не знам ја конкретно али чим су они били ангажовани значи били су ту и неко је њих имао на окупу и то је нормално.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А по Вашем мишљењу ко их је имао на окупу као што кажете, уколико су ангажовани од стране јединица ЈНА да учествују у конкретним акцијама?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е то не знам ко је командант, САО Крајина је требало да одреди команданта или командира за ту групу ако је то чета или не знам одред и да се зна тачно ако је то Љубан Деветак онда је то он, ја не знам да ли је он али неко је мора да буде ту командир или командант и који се јавио том команданту бригаде и

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

који је добијао задатке иако то није било нама потчињено али у конкретном случају на одређеном простору командант бригаде може да донесе одлуку да се употребе ти људи обзиром да познају територију и све остало.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А да ли може да се деси обрнута ситуација да такав један састав ТО донесе одлуку да употреби било кога из састава бригаде?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја ћу Вас само замолити из Редовног извештаја од 09.октобра 3-417 Ви сте у потпису, тачка б, «одлучио сам припремити и реализовати акцију овлађивања са селом Ловас, Бапска, Шаренград, носилац задатка Друга моторизована бригада у садејству са ШТО Шид», претпостављам Штаб територијалне одбране Шид.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: У чијем је саставу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е да, тај Шид је, Штаб територијалне одбране Шид он је командовао свим овим територијалним одбранама тих села, да, заборавио сам ја, не могу да се сетим, двадесет година је прошло. Дакле то је командата, Штаб територијалне одбране Шид је био одговоран за сва та села ту и те јединице које су биле у тим селима, не оне из Ваљева што су дошле него ове што су ту формиране. Према томе они су били и дужни ако је тако написано да одреде тамо сад неку јединицу, рецимо ту из Ловаса да учествује у саставу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Можете ли да ми кажете где је њихово командно место?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У Шиду, у Шиду.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: У Шиду.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, у Шиду, ТО у Шиду је био.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Уколикио се ангажује таква једна јединица територијалне одбране као помоћна снага како Ви претпостављате, да ли је обавеза била да се то у извештајима документује с обзиром да кроз све извештаје стоји искључиво да се ради о Другој бригади односно Првој дивизији која је освојила село Ловас?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ово што сте сад прочитали то је довољно од овог нивоа командовања од дивизије, дакле, она је то наредила, Друга бригада да уради то у садејству са штабом ТО а сад ниво бригаде треба да има детаље ко ће то да садејствује која јединица,

која је ситна, ко ће бити командир и тако даље, то је сад њихов ниво.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Моје питање је да ли се негде у извештају констатује да ту постоји још нека формација осим ове која планира и овај организује акцију?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Формација? Постојала је бригада, постојао је и тај Шид чија територијална одбрана има сигурно 10 тих чета, ја сад не знам, а употребљава једну која је везана за Ловас. А командант бригаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, ја морам овде да прекинем, уопште у овим извештајима се не помиње да је штаб територијалне одбране Шид ангажован за напад на Ловас него за село Бапску, ја Вас молим колегинице да то ја, други пут то интервенишем, још једном сте на исти начин ово.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Судија, тачка 6 борбени извештај од 9. октобра 3-417.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, али овде постоји борбени извештај 851 односно наређење 851-25 Прве дивизије, где каже у току 10.10-ог 91.године, бити у готовости за напад на село Ловас и село Бапску у садејству са снагама ТО Шид којима садејствовати у овлађивању села Бапска, а село Ловас решити сопственим снагама. Према томе, та територијална одбрана Шид и помињање за село Ловас, да не збуњујемо сведока који.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, вероватно то нема везе, овај конкретан случај Ви што сте сад рекли, али територијална одбрана Шид, тачно је командовала на том простору својим јединицама, али сад став је заузет да Ловас решава сопственим снагама.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Овај, моје следеће питање везано је за прихватни центар који се спомиње у Вашим извештајима, па тако од 10.10.-ог 91. 3-422 прихватни центар Прве дивизије у току дана приведено је једно цивилно лице из Товарника чија је безбедоносна обрада у току, истовремено безбедоносно је обрађено пет лица који требају бити спроведени у сабирни центар Прве војне области ради даљег истражног поступка, затим од 15-ог строго пов.3-464 у сабирни центар приведено 62 лица из села Бапска, Шаренград, Томпојевци, Вуковар,Сотин, Товарник и Ловас за сабирни центар у селу Бегејци код Зрењанина спроведена су три лица из Вуковара која су учествовала у масакру над цивилним становништвом и убијању војника. Да ли можете да ми објасните ту процедуру

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

привођења и одвођења људи на обраду у прихватне центре? Ко то у име Ваше дивизије на терену ради?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То није радила дивизија, то је радила команда армије, дивизија није радила. Дивизија није имала никакав сабирни центар, то је армијски, то је вероватно Сремска Митровица.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То сам хтела да питам, да ли знате назив?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Армијски и вероватно је Сремска Митровица у питању, али ми нисмо то радили, нисмо ми ништа приводили и нисмо испитивали. Ми смо имали у хотелу «Липовача» једно двадесетак стараца који су били смештени тамо, то сад може неко да каже да је то био логор, то није био никакав логор, било је двадесетак људи и преко наше «вруће» линије, преко обавештајних органа смо се повезали са Хрватском тамо и молили их да дођу аутобусима да узму те људе. Ми смо их хранили, обезбеђивали да неко не направи неки злочин тамо и имали смо неколико људи у селу Церић и то, али то је само ето били су стари људи, нису имали где да оду, остали су ту и ми смо их сместили, обезбедили храном и тако даље и онда су дошли аутобуси преко Липовца ту и узели их и одвели их у Хрватску. Тако је то било. А ово, ово је радила команда армије која је имала своје органе полицијске војне полиције који су то радили, решавали, ја то не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ваш одговор је да је тај прихватни центар у ствари био изванредан вид помоћи тим људима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Овај што смо ми организовали, то јесте, то је помоћ апсолутно.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Што сте Ви организовали. Конкретно, у редовним извештајима од 10.10.-ог 91.године, у прихватни центар из Прве дивизије у току дана приведено је цивилно лице из Товарника чија је безбедносна обрада у току.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је орган безбедности вероватно радио, мени није, орган безбедности који је вероватно наш орган безбедности који је саслушао тог човека и проследио га органу команде армије који има свог органа на том простору и своје људе за тај посао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Овај, а кажите ми сабирни центар Прве војне области.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја ако добро знам, то је било у Сремској Митровици, то је био затвор. Чувени затвор у Сремској Митровици мислим, али ту су смештени људи, нису они ту ништа малтретирани,

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

ни тучени, испитивани јесу и онда је била и размена нека заробљеника са једне и друге стране и тако даље, то сад. Али то је ниво мало виши.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми ко је био Ваш обавештајац на терену?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Обавештајац је био Митић Синиша, који је преминуо, био је аташе у Скопљу, преминуо је а његов заменик је био Ђурин Томислав који је сад амбасадор у Скопљу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Колико редовно сте добијали извештаје?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па свакодневно, свакодневно. Они су били у мојој надлежности, обавештајно обезбеђење је било у мојој надлежности. Мој ресор рада.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А ко је био Ваш безбедњак на терену?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Безбедњак је био Јовановић Драгиша, пуковник, тада је био мајор али је он био директно потчињен команданту, дакле, није мени полагао рачуне, команданту директно.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А ко је био испред војне полиције?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Он је био одговоран за војну полицију, начелник безбедности, начелник безбедности је одговоран за војну полицију а командант војне полиције не могу да се сетим, не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли Вам значи нешто име Љубиша Петковић?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, е, он је био испред команде армије, он је био испред команде, он је безбедност један од органа безбедности команде армије и он је био на том простору који је о тим стварима водио рачуна, пљачке, убиства, привођење и тако даље, размена и то. Он је имао јединицу полицијску која је то водила, али он је погинуо у авионској несрећи.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми овај, колико редовно сте добијали извештаје?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Од њега не. Он је био нама надређен.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Овај, али ово Вас питам што имамо једно наређење од 14. октобра 1991.године, односи се на реализацију задатака везано за Илок и ту говорите о лицима претрес зграде тачка 2, претрес зграде и објекта вршити по плану пуковника Петковић Љубише, а под руководством потпуковника Тодоров Радомира.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тодоров ми није познат, Петковић ми је познат.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Тодоров Радомир не?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нешто се не сећам. Можда кад бих га видео, али не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: 17-ог везано за Илок, кажете наставити са акцијом на место Илок, очистити Илок од заосталих група непријатеља, успоставити команду места.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јел сам то ја потписао? Није битно, потписао сам сигурно пола докумената, ја сам овај, заступао команданта чим није ту, али све у његово име. Знате шта, Илок је мало специфична овај ситуација.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да се не удаљавамо од Ловаса, ја Вас питам конкретно зато што Ви у овом свом наређењу кажете успоставити команду места.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Само да Вам кажем да, то је Петковић наредио да извршимо то јер Илок се добровољно иселио, Илок се добровољно иселио комплет на територију Хрватске, циљ је био да се мало структура хрватског живља у Истри поправи и то је њихов план био. Ми смо били изненађени кад смо добили податак да они хоће да се иселе. Никакав притисак на њих, они су мирно живели и нормално у Илоку. И онда је дошло до неке туче тамо и онда је командант дивизије тражио састанак са тим руководством тамо Илока који су дошли у Шид, ја нисам био присутан на том састанку али сам добио податке да положи оружје, да врате оружје јер је био неко рањен, ја мислим да је хрватски, човек био Хрват рањен у тој тучи некој и сад да се не би ту подгревала ситуација, он је тражио да се оружје положи ту и да се нормално ту успостави неки ред и мир. Међутим, они су предложили исељавање они та група која је била на договору и то је било чудо. Међутим, дошли аутобуси из Хрватске.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да не слушамо о Илоку, није нам у оптужби.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Интересантнија је успостава команде места како сте.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е сад кад су људи отишли, онда је морало ту да се нешто стави. Отишли су људи, значи, људи су отишли, напустили и морало је сад то зграде, град један и онда је успостављена команда и тако даље.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми то, каква је та команда била Илока и када је успостављена?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е то сад не бих могао да Вам знам, то је Петковић, то је његов ресор Петковића. Ја не знам ко је био сад ту командант, ко је постављен, био је знам да је био Пера Граховац једно време неколико дана пуковник један, овај који је држао мост на Илоку тамо док су припреме биле и све ове припреме за та сва дејства, али убрзо је он отишао одатле и ту је постављена нека цивилна управа, нека али ја не знам која јер није то било у надлежности гардијске дивизије.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро кад кажете цивилна управа која је како сам разумела касније постављена.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Шта је претходнило цивилној управи, каква управа?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па то што су ови напустили град.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Команду места у односу на коју Ви издајете наређење какав је њен карактер цивилни или војни?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Шта ја знам, цивилни пре свега, ту није било војске, није било, можда је после дошла нека војска али ту нека војска није била.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А ко је организовао овај командовање у месту? Ко је одредио ко ће да буде који орган?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте да се вежемо за Ловас колегинице. А Илок нам није предмет оптужбе.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, следеће питање.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сведок ово ако знате ова питања, да ли знате за Ловас? Јел успостављена тамо команда места и ова питања све што Вас пита колегиница за сам Ловас да ли имате сазнање шта се тамо десило после напада?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па вероватно је успостављена нека команда, ја не знам, морала је да се успостави команда. Сигурно је успостављена команда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате неких конкретних сазнања?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Немам. Ко је био командант, ко и шта је ту радио, ја не знам, немам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па ево, ако можда знате да ли је Ловас након формирања команде места Илок ушао у његову зону одговорности?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта? Не разумем.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли је Ловас био у зони одговорности командног места Илок?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Мого би бити, требало би бити јер је то близу и требало би, а да ли је био, ја не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Ја морам сад да Вас питам конкретно за Деветак Љубана, данас сам Вас пратила и када сте говорили да сте после петнаестак дана ушли у Ловас код Николића из Крагујевца, чули сте за Љубу Деветака али без неког његовог учешћа у свему овоме, то сте Ви данас рекли.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па након што Вам је судија предочила извештај бригаде од 18.10-ог Ви сте рекли, после сам чуо да је имао неког учешћа у вези са минским пољем а такође сте и рекли да мислите да је он био командант ТО Ловас.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па нисам рекао, да, он је овако био маркантнија једна фигура да кажем, знате, овај, да није било таквих људи, ја искључујем злочин који се догодио и осуђујем злочин страховито, али ми смо имали на свим просторима и Босне и Хрватске таквих људи који су се организовали, самоорганизовали иначе би били протерани 91. и побијени. И то је био циљ. Међутим, људи су се организовали и сачували себе. Злочин осуђујем, али организација која је била да се одбранимо стоји.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Моје конкретно питање, да ли сте за Љубана Деветака и како сте касније навели овај, да нешто сте начули да је можда имао везе са овим, да ли то сазнајете из медија или на терену?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, начуо, начуо, рекла-казала, тамо ти, тако.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Када? Само ми то кажите.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ето кад сам био у том Ловасу, неко је то поменуо негде и ја то нисам, после се то мало повлачило и на командном месту али нит сам то испитивао нит знам детаље, све ти је то било овако на нивоу рекла-казала, што ја ето случајно сам то рекао и требао сам то да прескочим, ето толико знам о Љубану Деветаку, ништа друго.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А овај, сад ми то.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Конкретно, ништа немам од тога.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Пошто кажете да је армија спровела одређени поступак, испитала овај, читав случај и ову несрећу на

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

пољу детелине код Ловаса, да ли сте нешто чули шта је било са тим поступком који је покренут против претпостављам одређених лица након спроведених истражних радњи?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ја мислим, мени су Хрвати кад сам разговарао преко видео-линка рекли да је то све поступак покренут и да то иде процесно како је предвиђено, чак су нешто се похвално изразили за то. Дакле, армија је покренула поступак и то сад иде, ја не знам даље, докле се стигло, шта се ради, ко је ту конкретно крив и тако даље. Ја сам отишао у пензију и уосталом чим је дошао командант на тај простор, тај Драгољуб Аранђеловић он је преузео то у своје руке јер то је његова надлежност, није ни његова него команде армије али он директно општи са командом армије тако да сам ја искључен из тог случаја потпуно. То сад све ово што ја сам чуо тамо-овамо, то није ни званично ни проверено, ја сад не могу. Ја ово говорим што знам конкретно, што не знам, ништа.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И само ми кажите ако Вам је познато из ове исте наредбе која Вам је предочена односно извештаја пардон, од 18.10-ог најнеорганизованије стање у селу Ловас где се појављује више јединица које не поштују команду команданта који обезбеђује село. Да ли сте знали ко је тај командант који обезбеђује село?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја сам рачунао на команданта тог Николића пуковника који је дошао као командант дивизије на тај простор и ту посео и он је за мене једна меродавна личност која је требала да има е сад он је мало дошао касније од нас.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То сам хтела да кажем, није Николић био.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, није био тад у том случају.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли Вам је познато ко је командант места?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам. Не знам. Нисам ја био у том Ловасу пре тога тако да нисам то знао, а кад је дошао овај Николић онда сам отишао управо због њега да би ступио у неки контакт то су ипак две јединице крупне.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И говорили сте данас да су били распоређени одређени пунктови ради безбедности јел тако, села? Контроле кретања и тако даље.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па и безбедности а и спречавања крађе и одношења материјалних добара и тако даље.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Чији су то пунктови били? Да ли то можете да нам кажете?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па то је Петковић, то је командант армије. То је команда армије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми за село Ловас, имате ли неке информације да су тамо били неки пунктови и чији су то пунктови били?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Конкретно не знам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја сам Вас разумела да сте на тужиочево питање одговорили конкретно врло, да знате да су били пунктови.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па морали су бити, морали су бити, нема ту говора, па морало се обезбедити село, морала се обезбедити јединица, ту нема говора, али ја сад да ли је био војник овај или онај, и где је био тачно пункт, немам појма то, то је територија. Али морали су, мора свака јединица себе да обезбеди.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Имам само још једно питање. Малочас сте овај, нешто нисте могли да се сетите неког датума, да ли је 7.10-ти па сте нешто полугласно рекли ја сам то мало после са сарадницима. Јел сте разговарали с неким од 2008. када сте давали исказ за потребе Жупанијског суда у Вуковару до данашњег сведочења у односу на неке детаље које сте данас изнели с обзиром да се искази у једној мери разликују.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, нисам између него сам разговарао пре овај, тог линка, пре разговора са Хрватима. Мене је то мало изненадило јер ја о томе врло мало знам, нисам ја. Па онда сам позван био, тако да сам разговарао са неким сарадницима пре значи тог видео-линка.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Са којим сарадницима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Са Лончаром рецимо, са овим Славетом што је био ту.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Јел сте добили неке сугестије можда?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, никакве сугестије него само сам хтео да се мало, да се сетим тих неких датума, ја не знам кад је био тај, то минско поље, не знам кад је дошао тај «Душан Силни» а знам да ћете ме то питати. Друго, не сећам се знате, то је прошло времена, а нисам ни тада знао, онда извештај тај који сте описали, можда га нисам ни прочитао јер сам ишао на неке друге задатке, јер сам радио двадесет сати дневно, према томе, извештаја је било милион, да ли сам га прочитао, ја сам веровао комисији, потпишем само и готово. То знате шта, ту је било 39.000 људи различитих јединица, плус ових што стално нападају, они разбијају војску, они, то је

конглом, а ја сам желео врло дисциплиновано, одговорно, поштено и радно да извршавам задатке и људски, али то није могло од свих овај, утицаја са стране.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Хвала Вам пуно. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добар дан господине Ромићу. Ја сам Градимир Налић, браним окривљеног Милана Радојчића. Поставићу Вам врло мало питања обзиром да је и судија и колеге претходно детаљно питали. Данас сте рекли да су мештани Илока одлучили да се иселе у Истру негде рекосте?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А овај, ја ћу Вам предочити ако суд дозвољава или могу Вам прочитати, команда Прве дивизије од 15.10-ог извештај који доставља редовни борбени извештај достављен овај, Армији. Каже, мештани одлучили да се предају, шта то значи? Јел су одлучили да се иселе или да се предају? Ко се предаје? Које снаге се предају? Ово сте Ви потписали.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Шта да Вам кажем? Па веероватно, вероватно, али то је грешка, то је грешка. Нису се предали, напротив, нису се предали, ми смо тражили да се предају они који су направили тако екцес који су ранили човека и чини ми се да је био један и мртав у тим окршајима њиховим у центру села, не могу сад да се сетим детаља и онда смо тражили да се преда оружје то што су имали и ти људи који су направили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Кратко молим Вас за Илок.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, ништа друго, ево и то ништа друго. А она они нису хтели да предају ни оружје ни те људе, па су тражили да се иселе, ево, ништа друго.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Тужилац Вас је овде изгледа подсетио или сад обавестио да је био Ловас гађан и пре 10.10-ог у два наврата. Постоји о томе и извештај да је био гађан.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Може бити.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли Ви сте имали податке да се ради о утврђеном да кажем насељу припремљеном за борбена дејства пре таквих одлука да се употреби артиљерија на насељено место село?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да. Имали смо податке да има чета «Зенги» и да има један тенк, да су они то посели и вероватно је због тога и уследило дејство по том селу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А кажите кад су та дејства завршена или када се ушло после 10-ог у Ловас, да ли је војска у смислу правила службе била у обавези да сачини извештај о штети на цивилним објектима? Објектима црквеним и сличним који су овај, у борбеним дејствима, претрпели одређене поготке или разарања? Је ли то била дужност и чија је била дужност да сачини такав овај извештај?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тај извештај треба да сачини цивилна власт тог места која није постојала а војска није могла у том тренутку да се бави тиме нити јој је то био задатак.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: а Јесте ли сачинили извештај, јел војска сачинила извештај о расходу муниције приликом такве акције? О утрошеним борбеним средствима приликом акције одређене? Је ли сачинила такав извештај?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Имали смо овај извештаје, свако вече смо добијали извештаје.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Свако вече?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: О погинулима, о рањенима.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како онда нисте имали времена? Имали сте времена да побројите овај, муницију утрошену а нисте имали времена да побројите штету на погоцима? Него ће цивилно становништво да цивилна власт овај у команди места то да ради јел тако?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало спустите тон, немојте сведока да.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па не плаши се мога тона, судија.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Војска се бави тиме, то су борбена дејства, не може то овај сад да се бавим да пребројавам тамо дал је срушено ово или срушено оно.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Видите господине пуковниче, овде се нашим брањеницима и неким цивилима из тог места ставља на терет све оно што Ви нисте пребројали а што је погођено од стране Ваше артиљерије, зато и питам пазите. Питам поново, да ли сте Ви били дужни по правилу службе да то сачините и да ли сте сачинили? Просто Вас то питам.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја нисам, можда је неко чинио, ја нисам био ни обавезан да то чиним.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко је био обавезан да сачини такав један податак?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па рецимо, та цивилна власт која је требала да буде у том селу. Они треба то да сачине и да том линијом иде то.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро. Ми смо овде добили документацију коју је нама приложило тужилаштво и која је прибављена у њиховим напорима, напорима других истражних органа, суда и тако даље, од војске. Ми у тим извештајима нисмо нигде видели да је војска евидентирала у зони сопствене одговорности без обзира да ли је реч о дивизији у којој сте Ви били или бригади или нижим јединицама, било каква убиства у Ловасу у периоду између уласка у село 10-ог до 18-ог осим једног извештаја који садржи податке и то је овај извештај први Ваш о догађајима у Ловасу који садржи податке о некаква четири мртва у овај, који су били заробљени од стране, у задрузи некој и тако даље. Како је могуће да војска не евидентира 20 мртвих у једном селу за 10 дана, кад видим по извештајима да је овај, евидентирано и погибија цивила на путу код Адашевца и рањавање једног борца и тако даље, како је могуће да војска не направи извештај о тим догађајима и да не утврди војна полиција овај, шта се догађало. Да ли је то могуће?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Могуће.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А ко је одговоран за то господине пуковниче? По Вашем мишљењу и знању? Организији војске.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ето рецимо, безбедносни органи, њихов је то ресор да раде то, конкретно што Ви сад причате и то да ми то мало.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: А да ли је могуће нешто друго, да су безбедносни органи урадили извештај а да их ми једноставно нисмо добили, да ли су они морали да ураде те извештаје? Јесу ли то органи познати по својој дисциплини и.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Требали су по линији безбедности да пошаљу, требали су.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми молим Вас, је ли службена бележница официра службена исправа Војске Југославије?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Шта ради официр са том бележницом кад овај је попуни, заврши, преда дужност и тако даље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Враћа је у команду, у архиву, добије докуменат да је вратио ту, она је заведена под бројем и тако даље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала Вам господине пуковниче. Још нешто је било овде необично од догађања које је вероватно и Вас негде као човека на одређен начин, овде се тврди оптужницом да су Хрвати у Ловасу по уласку јединица које су заузеле Ловас, редом

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

обележени белим тракама и плахтама некаквим њихове куће и тако даље. Да ли сте Ви икада добили такав извештај или видели Ви или неко од Ваших сарадника тако нешто и да ли је предузимано нешто тим поводом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Никад нисам видео и то није тачно а кретао сам се много по зони. То није тачно. Ниједна кућа није обележена, ниједан човек није обележен. Ја одговорно тврдим, колико сам ја могао да обухватим тај простор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вежите се за Ловас. Јесте ли се кретали Ви по Ловасу од 10-ог до 20-ог октобра?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ето, био сам једном. Био сам једном у Ловасу касније, касније, не од 10-ог, касније од овог догађаја на минском пољу, касније од тог догађаја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А од 10-ог октобра 91. па надаље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам, нисам, ту нисам се кретао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ромићу, овде је велики број сведока хрватске националности сведочио у овој судници што преко линка, што и добар део тих сведока, чак могу да кажем скоро ретко ко то није рекао, помињали су и те беле траке и те беле плахте на кућама.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је врло ружно, ако је то било, али то није било. Ја нисам видео. Ето био сам на високој дужности, одговоран за доста тога, прошао много те зоне, али то нисам видео ни у хрватским селима ни у српским, где су мешовито становништво и тако даље и свугде смо ми били, нисам видео, нисам видео и сумњам да је то било.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, кажите ми господине пуковниче Ви нисте били у време тих догађаја како кажете у селу Ловас, у том периоду конкретно?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам, нисам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Који је обухваћен оптужницом, је ли ишао неко од Ваших сарадника, јер то је тако једна мислим просто упадљива ствар?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Вероватно, вероватно је ишао, вероватно је командант ангажовао органа безбедности, али не знам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Је ли Вам познато име Суботић официр?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Суботић није.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко је командовао четом војне полиције да ли вам је познато?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Заборавио сам то, тог командира чете.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Потпуковник Суботић.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево врло брзо ћу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Вероватно је неко од безбедносних органа, можда и полиција обзиром на такво стање тамо.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли би ти органи забележили такву ствар као што је обележавање људи по основу националне припадности.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Апсолутно, апсолутно. И одмах би спречили то.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала. Да ли је Вама господине пуковниче, познато да је код ових догађања на минском пољу, уласка у то минско поље рањен један број добровољаца, не само житељи Ловаса који су рањени или изгинули? Да ли Вам је позната чињеница да су рањени и неки добровољци том приликом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Рекао ми је командант ове друге бригаде да је било неких рањених, али детаљније не знам ништа.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми једну ствар, Ви сте официр не знам шта сте по специјалности, по ВС-у.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Оклопне јединице.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Е браво то је близу минско експлозивним средствима, реците ми молим Вас да ли је логично и животно логично и по правилима службе да уколико се неко креће према минском пољу, онај који га тера у минско поље хода пет до десет, или 15 метара иза њега, шта може он да очекује из таквог покривања човека?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ма никако, то није логично, то нема никакве логике.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Зашто нема логике?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Прво нема логике да људи иду у минско поље нимало.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро ако су решили већ неког да кажемо да натерају, пошто им се ставља на терет, је ли би ишли они за њима 15 метара?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па не би смели.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Колико би Ви ишли пре него што залегнете?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па бар 50 метара.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала лепо, зашто зато што је то?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па дејство граната, ових парчића мина.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Најмање убојно дејство отприлике просечно колико би било за противпешадијску распрскавајућу одскачну мину?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па то негде око 40-50 метара.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала господине пуковниче немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Немате?

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Ја сам адв. Бранко Лукић и браним потпуковника Димитријевића у овом поступку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ништа Вас не чујем.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Врло мало питања имам, представио сам се, нисмо много ни пропустили.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Извините колега, ако могу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Док сам био на паузи јављено ми је да ми је мајка умрла па Вас молим да дозволите да изађем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мајка Вам је умрла?

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Примите саучешће.

Адв. ВОЈИСЛАВ ВУКОТИЋ: Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете да направимо паузу, па да се договоримо ко ће да Вас замени.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес се прекида у 11,45 часова и биће настављен у 12, 10 часова.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес се наставља у 12,13 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекла сам да уведу сведока. Да се потрудимо да завршимо са овим сведоком до пола 3 да не би сутра долазили. Добро.

Констатује се да адвоката Војислава Вукотића мења адв.Јасмина Живић, да је приступила бранилац окривљеног Косјер Зорана и Саше Стојановића, адв.Бранислава Фурјановић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево изволите.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Још једном добар дан господине Ромићу, Бранко Лукић бранилац потпуковника Димитријевића. Ја имам проблема са својим потенциометром некад сам превише гласан, а некад превише тих, надам се да је све уреду. Да бих Вам поставио само неколико питања, бићу врло кратак, ја ћу да Вас о нечему обавестим ако судско веће сматра да нисам у праву нека ме исправи, Ви сте питали не знам да ли је у Ловасу био штаб ТО ваљевског Територијалне одбране, или су били у Ваљевоу, према стању у спису Штаб Територијалне одбране Ваљево је био у Ваљевоу. У Ловасу је осим 2 чете за које сте Ви рекли да сте знали био и одред противдиверзантски одред Територијалног одреда Територијалне одбране, уствари четврте оперативне зоне Територијалне одбарне Ваљево. И тај одред је имао и свог команданта. У Ловасу се од ја мислим 14. налазио и потпуковник Димитријевић, ја бих Вас питао као стручњака да ли је у то време било могуће да неко буде у ланцу командовања без да има било каква средства комуникације? Ако можете да одговорите, ако не реците не могу да одговорим.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не би требало бити могуће, требало би да има нека средства комуникације, ако је већ у ланцу командовања, а не верујем да је био самосталан потпуно, можда је био и самосталан, не знам, али требало је да добије нека средства ако је био у ланцу комуникације са командантом бригаде рецимо друге, требао је да добије нека средства и да буду на вези, је ли.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Ми тврдимо да није био.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па господине Лукућу ја Вас молим Ви немојте да сведочите, то радите већ ко зна који пут, Ви тврдите да није, ко то тврди да није.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Одбрана господина Димитријевића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не можете Ви сада да сведочите нешто, па замислите када би сви сада адвокати за своје клијенте тврдили да нешто јесте или није, поставите питање сведок ће да одговори и базирајте се на конкретна сазнања, а не да ли је могуће или немогуће и тако, изволите.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Па конкретно сазнање официра је да у то време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не губимо време.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала вам. Да ли је такође у то време официр који командује, морао код себе да има документа тајног командовања трупама?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Требало је да има ако је потчињен овој јединици, о томе говорим, а ако није потчињен нема.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала вам. Да ли је Вама познато, Ви сте оклопњак па нисте из везе, а да ли Вам је познато да ли су средства везе војске могла уопште да буду у комуникацији са средствима везе у општини или у полицији?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Имам таква средства и могли смо то да успоставимо, ако је требало могли смо и имали смо негде.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Само још једно, вероватно не знате али ја ћу покушати да Вас злоупотребим пошто нисте правили онај извештај везан за страдање цивила на минском пољу, у њему се спомињу три рањена припадника добровољаца, ми у спису предмета имамо доказ да је рањен један добровољац и постоје сведочења да су рањена још два наоружана човека, не можемо да утврдимо ко су ти људи да ли Ви знате где бисмо ми могли да нађемо податке ко су та двојица рањених за које нико не зна ко су ни коме припадају, да ли можете да нам дате тај податак?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам, не могу.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала Вам немам више питања за Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Али ме интересује.

Адв. БРАНКО ЛУКИЋ: Ништа, уреду је, не знате.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли Вам је, пошто сте Ви рекли да сте о минском пољу сазнавали накнадно, значи да нисте били учесник и тако даље, да ли Вам је судија и прочитао тај извештај оно што је извештај те комисије, да ли вам је било познато да је то минско поље на којем се десио ексцес поставила ЈНА?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте, поставила је ЈНА, поставила је ЈНА.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Пошто сте професионалац, да ли када ЈНА постави, односно када се постави минско поље, да ли се то минско поље обележава како не би припадници ЈНА и људи који су конкретно живели у Ловасу ушли у то минско поље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је и извештена је месна заједница.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А да ли се обележава и на који начин?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Он се обележава, дају се координате, координате тачно где је минско поље, где почиње, где је лева ивица, десна, где је предња, где задња, све те координате на том простору се дају месној заједници и која не сме да иде у тај простор и то је урађено, имам податак да је то урађено.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А да ли сем тих координата, пошто сам ја обичан грађанин, мислим ја не умем да читам, сељак, земљорадник, не умем да читам те координате, да ли по неким правилима војним се ставља стража испред тих минских поља или се са унутрашње стране где је запоседнута територија врши неко обележавање тих минских поља?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па може да се врши обележавање али зависно у коју сврху је постављено то минско поље, минско поље има сврху изненађења и спречавања продора одређених снага на том правцу, према томе ако га сада обележимо онда није минско поље.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро, ако су они поставили минско поље према споља, значи ја са унутрашње стране минског поља морам да будем обавештен и да знам да не наиђем ако идем у своју њиву да обрађујем, значи да ја сада, да ли се стављају ту страже, да ли постоји неки знак, како то изгледа? Мислим ако постоје, ми смо лаици не знамо.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, неки знаци обележавања минског поља.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли се постави нека стража ту испред минског поља?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Може да се постави уколико треба сад мештани да иду тамо на тај простор, онда треба да се јаве тој месној заједници да треба да иду, а иначе се зна за минско поље, значи на том простору то је објављено, да се јаве месној заједници и да ови људи тамо спрече продор преко, јер они тачно знају где је минско поље, не може да знају сви, цело село.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ако зна цело село онда нисмо ништа урадили.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Значи о томе, значи тај који добије значи скицу минског поља, мора да обавести те људе који?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је, тако, ове људе који имају интереса да тамо нешто раде.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли Вам је познато да је приликом постављања овог минског поља од стране ЈНА и погинуло једно лице?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није ми познато.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро, пошто се у Вашем извештају сте написали да су се, да имате извештај да се ваљевска група побунила да неће да иде у неко извиђање и тако даље, то је судија и прочитала је ли тако, па су онда наводно пристали када су видели да ду иду и мештани.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, то је ова комисија установила која је била мало ми је то нелогично, мало нека намештаљка и тако даље.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: А да ли Вам је познато да је у тој колони која је ишла на минско поље, било најмање припадника тог тзв. одреда «Душан Силни» за који сте Ви тада тек сазнали како сте изјавили.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли је неко могао да командује како се зове неком колоном или неком акцијом, неко ко није припадник одређеног састава, да ли сам ја могао као обичан добровољац да командујем нечим?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, никако.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: По правилу службе то.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Никако, никако, прво уопште на минско поље није смело нико да иде.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Чекајте, али ако то минско поље није било обележено, ако ја нисам добио информацију о том минском пољу, значи ја сам могао да у то минско поље упаднем и нехотице?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па онда се могло то догодити све. Могло се догодити, али није нам обавеза да га обележимо сада и да објавимо да је минско поље ту, јер то онда није минско поље.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро, али ја ако сам значи поставио то минско поље, дао тај, неко је могао на пример ту мапу да узме и да уништи.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да сакрије, да баци, да изгуби.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Могао је, могао је али.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Али онда ми немамо информацију о минском пољу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па има прописи да месна заједница зна за минско поље и треба она да предузме меру или та Територијална одбрана да предузме мере да се не наиђе на минско поље.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро а да ли је комисија када је то разматрала то питање минског поља, утврдила ко је добио у месној заједници тај извештај о постављању минског поља, да ли је то комисија утврдила, односно и да ли је накнадно, да ли имате сазнање ко је у тој када је обрађивао тај поступак утврдио то?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добио сам извештај од команданта бригаде да су мештани преко те месне заједнице или да ли сад Територијалне одбране или не знам, да су добили податак.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро да су добили, али да ли су, добили су, не знате конкретно ко је добио.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е сад ко, то не знам, то не знам. То не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ближе микрофону, не окрећите се према адвокату јер губимо онда тон.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Да ли сте тај извештај добили писмени или усмено?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Усмено, усмено сам добио.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Од кога и кад?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Од команданта бригаде.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Како се зове тај командант бригаде?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Овај Лончар, Лончар Душан.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Када сте то добили?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Они су и поставили то минско поље, ја сад не знам тачно, не знам кад су поставили.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Када сте добили то сазнање, односно тај извештај?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам писмени добио, нисам.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Не, кажем усмени кад?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Усмени, усмени да, то па ја мислим да је то минско постављено, минско поље је негде или крајем септембра или почетком октобра, због ових снага које су ту патролирале и ишле.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро, а како је онда уопште могуће да ако је то постављено тако на пример 18 дана, 20 дана пре овог екссеса да уопште неко може да уђе у то минско поље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па може да уђе, да, обавештено је грађанство, обавештени су људи да је минско поље ту постављено.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Добро, немам више питања, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Бранилац окр. Димитријевић Јована, господине нисмо добили одговор на ово задње питање које Вам је колега поставио, ја ћу просто да инсистирам на томе кад сте то усмено обавештење од Лончара добили да је извештена месна заједница о месту где је постављено минско поље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па тамо негде у октобру, не знам, не знам, тачно не знам, знам да је начелник инжењерије, мој начелник инжењерије је и њихов начелник инжењерије на томе радио и те бригаде, и да је инжењеријски батаљон те бригаде поставио то минско поље и да је о томе известио Лончар да је то све постављено, уреду и да је о тој документацији којом смо ми били обавезни да извештимо месну заједницу, извештени.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: И то сте све сазнали после свих ових догађања, од Лончара?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, не после догађања, после постављања минског поља, после постављања минског поља.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: После постављања минског поља?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: У октобру?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако негде, шта ја знам, не знам.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: А минско поље се десило у октобру, па зато Вас питам?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па да, да, али није се десило када сам ја примио извештај, пре тога сам знао за минско поље јер ту је поставља се питање и да ли је било неопходно то минско поље ту баш на том простору али оценило се да је ето потребно.

Адв. ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: На претходно питање колеге сте одговорили да Вам није познато да је приликом постављања

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

минског поља дошло до повређивања Вашег радника, а ја ћу да Вам ево прочитам то.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам зато.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Ванредни борбени извештај од 13.10.1991. године који сте Ви потписали под ознаком З-448 где у задњем ставу пише «приликом постављања мешовитог минског поља у циљу запречавања прелаза на правцу село Опатовац-Опатовци, погинуо је један војник и 4 лакше повређена, овај случај се третира као ванредни догађај».

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се, не сећам се, вероватно ако сам ја потписао, онда је то тачно.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: И сада би молила само једно питање, колега Вас је питао, али молим Вас да ми још мало појасните, комисија која је радила у вези са свим овим и која је дала вам овај извештај који сте Ви потписали, спомиње та три погинула добровољца на минском пољу такозваном.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не каже добровољца, ТО.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: ТО, пардон, припадника ТО, па бих ја само замолила да ли се можда сећате да ли су чланови Ваше комисије донели вама можда папир и известили о именима тих погинулих чланова ТО?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рањених.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Рањених, и погинулих судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да, судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, три припадника ТО рањено, ако цитирате овај извештај.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да, да, три припадника ТО рањено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од 21.10.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да, да, пардон, рањени.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не сећам се.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Да ли се сећате ко су чланови били Ваше комисије?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Био је овај Еремија Милан у комисији, био је Јелић.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Он није жив је ли тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није, није. Јелић мислим да је био Јелић, не знам потпуковник Јелић не знам сад како му је име.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Потпуковник Јелић из ваше јединице?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Био је он исто у политичком органу, у овом политичком органу и био је један оперативац, само не могу да се сетим који, не могу да се сетим који, вероватно има ту у тим документима и наредба да се формира комисија и тако даље.

Адв.ГОРДАНА ЖИВАНОВИЋ: Добро, хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Само угасите микрофон. Изволите.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли знате колико је било људи који су пратили ове цивиле, ја се извињавам ако неки термин погрешно употребим, пошто нисам била, присуствовала саслушању сведока.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не разумем питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пита Вас бранилац да ли знате колико је људи пратило ове цивиле у овој акцији?

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Укупан број?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У походу на минско поље, је ли то мислите?

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Нисам употребила термин походу на минско поље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не разумем питање, не знам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Кретање колоне, укупан број људи који је био са овим цивилима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, не знам, не знам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Не знате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја не знам ни како се формирала та колона, ни ко је одлучио да то крене тако, то немам појма и не могу да верујем те бројеве које Ви сад износите, мене чуде.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ко је био са тим цивилима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Је ли их неко пратио, је ли неко ишао са њима?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли су били војници, цивили, добровољци?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Војници?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То би морали да знају они људи који су били непосредно ту, али ја то не знам.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли су та лица која су ишла са цивилима имала некакво наоружање ако је имала, какво? Да ли знате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, али могу да претпоставим да су имали, вероватно су имали јер мене не би нико натерао без наоружања да тако нешто радим. Не би ме натерао ни са наоружањем, али.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ја Вас питам оно што знате ја Вас молим.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја не знам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да не претпостављате.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Фурјановић, нисте били овде у судници, ми смо.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Зато сам се одмах оградилa. Ја се извињавам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прочитали смо један писмени извештај дивизије, човек је тврдио да на основу те комисије да је то, а сад његова нека сећања после 20 година могу бити сад у сфери нагађања.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Уреду, уреду, зато сам и рекла.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је потврдио тај писмени извештај да је то састављено да је комисија била пре тога и да не бисмо сада губили време зато што Ви нисте били у судници.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Добро, Ви ћете зато да ме опоменете пошто сам ја одмах рекла не знам шта је причао, не знам ко је шта поставио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па требали сте онда да питате неког од колега шта се дешавало да сад не бисмо због Вас понављали претрес. Изволите.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Добро. Хвала немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље. Од оптужених? Изволите.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан господине Ромићу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добар дан.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли ме се сећате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало микрофон господине Деветак према Вама, е тако.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Господине Ромићу ја би Вас молио да ми одговорите на следеће питање искрено ако ћете одговарати, ако не онда немојте одговорити. Да ли у то време о коме овде говоримо и које је везано за оптужницу, да ли је војска односно ЈНА са својим снагама, помоћним снагама, снагама ТО из Србије, вршила чишћење терена од Шида до Вуковара, од Шида преко Илока до Вуковара и од Шида преко Илаче коју сте данас поменули Бановаца и тамо Јанковаца, до подно Винковаца? Визави, вама је то познато сигурно да је у то време у Вуквару буктао рат већ, да ли је војска вршила чишћење терена или не? Односно овладавање терена извињавам се на изразу, овладавањем терена да не би како сте данас исто нагласили снаге ЗНГ-и и не знам које све друге паравојне које су нападале на колоне и све остало и колоне ЈНА, да не би и даље нападале.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не дужимо причу, само господин Деветак Вас пита да ли су ови напади на Ловас и ова села били у склопу вуковарске операције, је ли то питање?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, пита ме за чишћење.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је цјели терен стављан под контролу ЈНА обзиром да је ЈНА водила оружане борбе, ратне борбе у Вуковару, трајао је оружани сукоб и Ви и ја знамо да је су у то време вођене оружане борбе већ почетком 15. септембра када су почеле, када су прве јединице отишле.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Постоје изрази чишћење терена, поседање терена.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Извињавам се, ја сам се извинио на изразу, стављање терена под контролу ЈНА? Нисам мислио на чишћење.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па на одређен начин може се тако рећи, може се тако рећи, циљ нама није био да ми сада чистимо терен, да протерамо људе, да заузмемо територију, то није уопште нико такво наређење издао, ми смо имали наређење како би рекао ето да поседнемо та места и обезбедимо нормалан живот и мир на том простору.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: И да станете између завађених страна?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је, тако је и да станемо између завађених страна и да спречимо сукобе, да се нормално живи и ради, међутим напади су уследили са њихове стране и ми смо се бранили и одмах је почело тако ето то знам.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Господине Ромићу, реците ми стајање између завађених страна јер подразумева и гранатирање и бомбардовање и тако даље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је дошло после.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: У склопу тога?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је дошло после, није то било предвиђено, Ви знате да је касарна.

Опт.ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нису се покорили је ли тако, ту, о томе се ради?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је, тако је, не да се нису покорили, не покорили, него су нас нападали, ми нисмо хтели никога да покоримо, него су нас нападали.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи, они су сматрали, ти који су вас нападали.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да смо ми агресори.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да сте ви агресори?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је, ето то, а ми нисмо имали такав задатак, да смо имали задатак, дивизија би избила у Беч, бре, то уопште није био проблем, да смо имали војничку, односно политичку одлуку и војничко наређење.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И мање издајника?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Имали смо и то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И мање издајника међу собом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Издајника је било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морате такве коментаре.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, молим вас, ко је у тим свим условима о којима смо сада причали и причало се и раније и тако даље, ко је увео полицијски сат на том простору?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Петковић.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи ЈНА, није био Петковић?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: ЈНА, ЈНА, тако је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је он био официр ЈНА?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Официр ЈНА, јесте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала. Хајде када сте га већ споменули, да ли се сећате, где је његово седиште било?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја мислим да му је у Шиду, ту негде било, не сећам се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је то Пошта Шид, поштанска зграда?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, код њега нисам био никада, он је долазио код мене, али ја нисам био, знам да је у Шиду негде.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, данас сте већ, па бих Вас ја покушао да подсетим, одговорили да не познате пуковника Суботића. Да ли Вам значи нешто име Слободан?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се, можда га и знам, али можда бих требао да га видим.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Негде око 1,85.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ближе микрофону.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, не сећам се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Човек око 1,85, витак, имао је брчиће онако мексиканске, дошао на терен са београдске неке средње овај школе, овај, подофицирске као предавач.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ви знате да је постојао Прихватни центар за заробљенике у Шиду, је ли тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не знате за Прихватни центар у Шиду?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Онај Словачки дом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли знате од поште у Шиду када се иде према, скраћеним путем према Београду, преко Гибарца, Кукојеваца?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Те путеве знам, али не знам Прихватни центар, не знам, то је вероватно било у надлежности команде армије.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мало пре сте рекли да је то водио овај, Петковић?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па Петковић, Петковић је то конкретно водио.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И имао је значи полицију своју?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте, али не знам за тај Прихватни центар да је он ту, ја сам мислио да је Прихватни центар у Митровици, јер су тамо одводили те људе.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Митровици је био затвор, као и у Бегејцима. Реците ми, молим Вас, не знате ко је водио, овај, тај Прихватни центар и полицију код Петковића?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро. А реците ми, молим Вас, да ли Вам је познато име пуковника Ивановића из тих Ваших дана?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ивановић? Како му је име, Боро?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, то је Боро Ивановић, то је онај што је исељавао касарну из Осијека.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није то тај.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: А овај је Ивановић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Имате га, рецимо у наредби тамо када се наређује да ТО Шид иде у састав Ваших јединица за Бапску, рецимо, конкретно?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не сећате се, добро. А да ли се сећате или имате информацију, да је ТО Шид управо био задужен да помогне и води у почетку овај, формирање ове ТО САО Славоније, Барање и Западног Срема?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, то је било нормално.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли те колоне Ваше које су пролазиле у правцу, овај, Вуковара, ко је давао пропуснице?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па, наше колоне нису ни ишле нешто у правцу Вуковара.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, када су ишле у неко снабдевање или нешто?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јер Вуковар је био посебна група, а ми смо били посебна група, тако да ту, а пропуснице је иначе Петковић давао за одређене правце, Петковић, члан команде армије који је био истурен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Гласније, ближе микрофону.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да ли могу воде, госпођо да добијем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Петковић, Петковић је то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Имао је посебне канцеларије где су се пропуснице узимале?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И то не знам, ја нисам имао ту пропусницу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисте имали потребе за пропусницом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро. А онај момак што сте спомињали овај, да ли Вас подсећа презиме овог пуковника Граховца на тог момка што је испред као ТО Крајине у неком џипу долазио код Вас у

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

команду, спомињали сте га данас, да ли није и он Граховац? Знали сте пуковника Граховца који је исељавао Илок?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Који је, да, био у Илоку, њега сам поменуо, не знам за другог Граховца, за другог Граховца не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Поменули сте данас да је неко из ТО Крајине у својству некаквог представника знао навраћати у команду Вашу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте, јесте, један млад, да, млад један, висок, црн.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Спуштену косу је имао, је ли тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па сада, онако.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Може се рећи леп човек?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Леп да, висок.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Леп младић?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Висок, баш се наметао овако да се прикаже као неки фактор у Крајини, тако да по томе ми је остао у сећању.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да Вас не подсећа и он, презиме Граховца и његово да су иста презимена?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Мислим да је он учествовао у тим формирањима и тако, ту је он био стално на том простору.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Заједно са ТО Шидом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, ту је он стално нешто био, а сада конкретно шта је радио.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Управо сте добро приметили, јер цело време се говори о ТО Ловас, не знам да ли Ви можете замислити као војно лице, као пуковник да у селу где има десет Срба који улазе са осталом јединицом у Ловас, да носе са собом у село ТО коју су формирали не знам где или изнели из Ловаса. Реците ми, молим Вас, овај Ловас када је запоседнут, освојен, како год хоћете, да ли је он запоседнут од стране ЈНА или од ових помоћних снага?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Од кога је запоседнут?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па од ЈНА и помоћних снага, које су помоћне снаге биле ТО, ако су помоћне снаге биле, с тим што је та бригада повукла своје снаге и оставила у Ловасу део тако да то је то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, јасно ми је то, али рекли сте данас, помоћне снаге се повлаче, је ли тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не повлаче се, помоћне снаге ако су биле то помоћне снаге, територијална одбрана, оне су остале у месту.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, да не нагађамо, суд ће утврдити које

су снаге биле.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро, ја то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, у реду. Реците ми, молим Вас, шта значи у, имамо једну од наредби, ја госпођо председнице, стварно се извињавам, нисам понео те наредбе, али ћу покушати да поновим, па ако нешто криво кажем, молим Вас, исправите ме.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само реците шта.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У једној наредби имамо да ТО Ваљево, та и та јединица, Лајковац и шта ја знам ова друга која је, овај, улазе у Ловас и овај, помажу у успостављању цивилне власти. Шта за Вас то значи? Не знам да ли сам правилно рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Има у једној од наредби, да не тражимо, објасните на питање оптуженог, шта то значи и да ли је то тако било?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И помажу, у наредби стоји.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И помажу у формирању, помажу, добро, то је у реду.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је то била интенција ЈНА?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је у реду, како год је Шид, територијална одбрана, да, да, јесте, јесте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је то била интенција ЈНА да се помогне у формирању?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па јесмо формирали после корпус? Тачно, тачно, да се помогне.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли то тако било у Ловасу питам ја?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Требало је бити, требало је бити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви знате, да ли је било или није?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо председнице, онај ко је био тамо да то уради, сигурно ће увек тврдити да није урађено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, ја желим конкретан одговор сведока, а не шта је требало да буде. Шта је требало да буде, да је све било како је требало, не бисмо данас били овде вероватно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Слажем се. Е сада господин Налић Вас је питао, у вези ових обележавања кућа и то, па ћу ја пар питања у вези са тиме. Јесте Ви, овај, до 10.10. када били у Товарнику?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У Товарнику, јесам, јесам.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Били сте у команди вероватно? Да Вас подсетим, када се долази из Шида, врло брзо се скреће десно, у ону малу улицицу, једна лепа нова кућа, као што је војска знала да изабере лепе ствари за себе, јел тако, фасадне цигле, тако је било, мислим. Можда је смешно, али није смешно.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро, добро, није тако.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисте видели ни на једној кући да су обележене белим крпама или чаршафима или плахтама?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам, стварно нисам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није Вам пало то у очи?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја стварно нисам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А јесте сагледали колико је порушен Товарник?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па био је порушен прилично, био је порушен.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је то било у циљу због раздвајања завађених Срба и Хрвата?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, то је сада било већ почео рат, рат је почео.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А да ли знате да се у Ловас иде после Товарника, да ли је тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ловас му дође некако десно, после Товарника се иде за Илачу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У запоседање Ловаса се иде после Товарника?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи већ у ратно стање се иде у запоседање Ловаса?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је, у реду.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: За Илачу се иде право, а десно за Ловас и Вуковар.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: У реду, у реду, нама је било тежиште овамо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Изненађујете ме са познавањем терена, значи ипак сте више пута били у Товарнику и у Ловасу, него једанпут.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је тежиште било.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мислим, да се приметити. А реците ми, после овога ослобађања Вуковара или пада Вуковара или како хоћете, јесте били у Вуковару?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте видели у Вуковару да и оне срушене и нурушене куће је свака била обележена и несрушене са белим крпама?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја искрено да Вам кажем, то нисам запазио, можда је то и било, али ја то нисам гледао, нисам гледао. За мене је то била глупост, ето тако, најгрубље да се изразим.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Како се обележе, пуковниче?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Шта има да се обележе, Товарник је хрватско село.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Како да се обележи нешто што је претрешено? Претрес се врши редовно у сваком, од куће до куће. Како да се обележи нешто, могла је бити црвена крпа, ја не знам, можда не би био толики проблем да се изабрала плава крпа?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја то нисам, прво то нисам учествовао на Вуковару уопште, а друго.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, ја не кажем.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: А био сам у Вуковару, али нисам то запазио, стварно нисам, ја бих рекао да јесам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам био сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хајде сада да не ћаскамо овако, него даље са питањима.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није ћаскање, свака кућа је рушена и нурушена била обележена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Човеку није познато.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не разумем ни зашто је обележена.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, молим Вас, да ли се стварно можете сетити, којим поводом сам ја дошао на Принциповац, ту где Вам је било командно место код генерала Делића, визави тога, само да завршим питање, визави тога што Вас је позвао и добили сте одређено задужење које сте испунили након два дана? Да ли се можете сетити?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Сећам се, ако је ово тачно што сам рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ближе микрофону.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ако је ово тачно што сам рекао, да смо се упознали код Миће Делића, јел тако, у канцеларији.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Поводом мог доласка он Вас је позвао, добили сте одређено задужење и то задужење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте господине Деветак.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Испунили сте након два дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сачекајте, Ви њега питате да ли се сећа и сада одговарате на своје питање.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не одговарам.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не сећам се ко је, ја мислим да ме није он позвао, ја сам дошао, нешто сам дошао службено, случајно, а онда смо се затекли тамо, али не знам у вези чега је то било, не сећам се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, молим Вас да ли Вам је икада пуковник Лончар или потпуковник, стварно више нисам начисто, да ли је од та два чина, да ли је генерал исто, не знам више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте причали да је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Био је генерал, био је и пуковник, када сам њега ја упознао, сада зашто је потпуковник.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, он је пуковник.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Молим?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Он је пуковник, није ни генерал, ни потпуковник, пуковник је био у то време.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли Вам је икада, овај, рекао да се у Товарнику налазе добровољци?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Чији добровољци?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добровољци које је он.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Српски наши?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Које је он прихватио, јесте?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ти добровољци су ишли преко мене и ако су они били, они су били, ту нема шта, они су долазили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи, напад на Товарник су вршили, између осталих, било је и добровољаца?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, у нападу на Товарник није било добровољаца и тада још није било добровољаца, тада. Напад на Товарник је извршен у септембру негде или крајем августа или почетком септембра, напад и знате зашто, зато што су нам напали ону артиљеријску колону где су нам нанели озбиљне губитке тамо и онда је нападнут Товарник, а добровољаца тада још није, добровољци су се обучавали у Бубањ Потоку и долазили касније, све је то касније ишло, али можда је било неких добровољаца који су из Товарника, то сада не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да се вратимо на Ловас.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је, овај, пуковник Лончар био дужан Вама као надређеној команди да пренесе присуство добровољаца и долазак добровољаца, посебно што то није скривен био начин доласка добровољаца?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није био скривен, то је био јавно долазак добровољаца.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је био надређеној команди био дужан да обавести да су добровољци, конкретно, «Душан Силни» дошли у Товарник?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ако су дошли директно код њега, онда је био дужан да то обавести. А ако су дошли код нас, онда смо је ми распоредили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Код њега ја сам их довео 07.10.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е ја то не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И отишао код њега, јер ја њега знам из Осијека.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ето, то ја не знам, то не знам када су дошли и то, ја сам добио податак који сам рекао већ до сада. Али, био је дужан, ако је знао за тог «Душана Силног», био је дужан да извести, поготову што тај «Душан Силни» нама није требао нимало тамо на том простору.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он их је тражио.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ето то не знам, то су сада друге релације.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чак је причао овде да је ишао и код ТО Ваљево лично. Имам примедбе само, овај, генерала Делића сам ја упознао пар дана пре тога, једну ноћ сам окаснио и отишао у команду у Товарнику где је био пуковник Антонић тада, Ви га вероватно познате.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, апсолутно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И ту сам затекао генерала Делића у пратњи двојице официра и замолио га за помоћ везано за утоваривач. Он је рекао, «Дођи у команду, па да видимо шта можемо да урадимо». И онда је он Вас звао, када сам ја дошао и дао Вам задужење да изнађете, Ви сте тада рекли, сећам се добро, да вероватно постоји и да ћете Ви видети само где и након два дана сте ми заказали време и ја сам дошао, донео јагње које се пекло и ја отишао у Шид и вратио се назад и седели смо тај дан, били сте повремено и Ви присутни и генерал Делић, натенане сам ја испричао све што је

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

генерал Делић мене питао, везано за Ловас и већину тога сте и Ви чули, и ко је командовао и како је било, шта је било и тако даље.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е не знам то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Морали би се сетити, јер ја нисам имао времена, извино сам се и отишао, а Ви сте тамо изнашли Ваше подређене, да ли су били подофицири неки или само војници, који су то пекли, ја сам се после вратио са возачем и остао до скроз навече.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е ја за то јагње не знам и нисам га пробао.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И утоварили у камион тај утоваривач.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: А можда сам обезбедио, не знам, и тога се не сећам, јер то ради начелник инжињерије, ја сам начелник штаба, дивизије, начелник инжињерије ради и само смо пет минута нас два разговарали, само пет минута и то код Миће Делића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте тако да ћаскате, чули смо примедбу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нас два уопште нисмо разговарали, поздравили се јесмо, нисмо разговарали. Разговарали смо за јагње

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нешто смо разговарали.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само још једну примедбу имам, овај, ово што је господин рекао у вези униформе, ја никада у животу као циркус нисам ишао и ја бих стварно молио госпођо председнице, ако може, ја да сам носио униформу, ја бих рекао, носио сам униформу и завршено, али мени то, то мене већ оптерећује, да ли сам носио униформу, мислим, не знам, контакт Ваш са Лончаром, вероватно Вам је Лончар рекао, «де реци бар да је нешто имао од војничке униформе».

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, нисам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чисту лаж, мислим, били сте.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја сам рекао, нисам сигуран.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Веома сте коректни, по мојој некој процени, били данас, а у вези униформе, као у циркусу, ако бих носио униформу, носио бих најбољу униформу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, господине Деветак, јесте завршили?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја сам рекао да нисам сигуран да ли је имао панталоне, али ово друго не знам, ето, нисам сигуран.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Завршио сам у вези сведока и не знам чему је важна толико та моја униформа.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није уопште важно.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље, од оптужених, више нико нема питања? Оптужени Зоран Косијер, изволите.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Дobar дан, моје поштовање. Хтео бих само да Вас питам, када сте покојнога потпуковника Еремију Милана послали да скупља информације о инциденту на минском пољу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тог истог дана када сам сазнао за то.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Тог истог дана?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја сам сазнао изјутра то, а ево чујем овде да је то било око подне или када је то већ било, ја сам сазнао изјутра, то је вероватно било сутрадан, ја не знам.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Када је Милан Еремија могао онда да буде у Ловасу по Вама?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Могао је да буде за сат времена, рецимо, око подне, рецимо тог дана, који је то био, да ли 18.-ти, да ли не знам, не знам датум, не знам.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми, Милан Еремија, ова трочлана комисија што сте је оформили, потпуковник Милан Еремија, он је НПО.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, ја сам њему наредио да он формира комисију, према томе, он је формирао, ја сам вероватно и потписао ту наредбу, он је формирао, себе ставио на чело, то сам рекао, е сада кога, мислим да је узео Јелића, то је његов био помоћник и још једног оперативца или безбедњака, нисам сигуран.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми, зар није мало чудно да, ајде да кажемо, једно кривично, извршење једног кривичног дела, да официри за морално-политички рад са војницима обављају, врше истрагу, а да не раде официри безбедности тај посао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како гласи питање, ја баш ништа, шта је питање?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Због чега нису официри безбедности радили истрагу, него официри за морално-политички рад са војском?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па, то је, таква је одлука била, могло је, можда је требало да буде један орган безбедности у овој групи, али обавезно политички да буде, обавезно политички, можда је требало, али вероватно нисмо имали тренутно, на неким задацима или нешто.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Реците ми, официри за морално-политички рад са војницима, 1991. година када је била, да ли су они сви били чланови Савеза комуниста Југославије?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесу, јесу, сви су били.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: А кажите ми, да ли Вам је познато, када је у Србији заживео вишепартијски систем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим? Одбија се одговор на то питање, каквог значаја има, од каквог је значаја? Идемо даље.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Има значаја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбијен је одговор на Ваше питање.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље, изволите.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Мало пре када Вас је адвокат питао за штету ту у селу која је нанета, рекли сте да је требало цивилна власт. А која цивилна власт?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Та која се формирала тамо.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Јесте Ви имали договор са том влашћу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Молим?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Јесте Ви имали договор са том влашћу да се формира тамо власт?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Требало је да се формира, ако је село поседнуто сада са вама који сте тамо нападали и ако нема сада више разлога да се не формира цивилна власт, онда сте требали да се скупите и да формирате цивилну власт и да та власт предузме неке мере, то је тако.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Значи, постојао је тај договор?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не постоји договор, има закон, има закон за то, има закон и према томе, то је тако, е сада, не могу ја то да тумачим са нивоа дивизије, разумете, из села Ловас и тако даље, све то, то мора неко да зна, тамо ко је одговоран и да то тако се постави.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Зато Вас питам, рекли сте цивилна власт, а рекли сте да тамо је већином хрватско становништво.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесте, али када сте заузели односно посели или како ћемо га сада третирати, онда је требало нешто да се формира, нешто да неко тамо руководи нечим.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Зашто «Душан Силни» називате паравојском?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Зато што је паравојска.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли је ишла са вама у ослобађање Ловаса?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Које, није, са мном није.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Са војском?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја да сам знао за њу, протерао бих га одмах.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ко је требало да зна?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ви сте требали да ме известите да су они дошли и да их протерам.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А зашто би их протерали?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Зато што су направили то што су направили.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Господине, Ви сте рекли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Николајидис, преко суда питања.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Он је изјавио у овој претходној изјави хрватском суду, да је усмено добио извештај, да је «Душан Силни» натерао људе у минско поље?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: После званични извештај је добио сасвим другачији, да су људи ишли у неко брање грожђа, значи «Душан Силни» се не спомиње нигде. Па га питам зашто, шта он то против «Душана Силног» има?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта има против «Душана Силног»?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Помиње се у извештају «Душан Силни», помиње се. Знате шта, гардијска дивизија, да не причам сада, она је имала тридесет хиљада људи, тенкова, хиљаду транспортера, имала је хиљаду артиљеријског, она је могла да уради све.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ромићу, окрените се према микрофону и према суду.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Она је све могла да уради, ако је требало да уради, али требале су одређене одлуке и шта ће нам «Душан Силни», не треба нам «Душан Силни», ти «Душани Силни», ти Аркани, то су нас оцрнили за хиљаду година, Срби се неће извући из овога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Окрените се према суду.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: «Душан Силни» је ослободио Ловас, да би ви уваче у 9 сати објавили да је ЈНА ослободила Ловас.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није требао «Душан Силни» да ослобађа ништа, ко је тражио од њега да он ослобађа.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ко је наоружао «Душан Силни»?
Сведок ДРАГО РОМИЋ: Откуд знам, немам појма.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: У Товарнику је наоружан, ко је могао у Товарнику да наоружа?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То је политичка војска од Јовића који је био политичар, он је ваљда тада био у СПО и то не може никако војска, политичка, никаква паравојска да буде на простору једне регуларне снажне јединице.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ко је наоружао стотине људи који су кренули у напад на Ловас у Товарнику?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ви сте имали оружје из Врапчане какво сте хтели и колико сте хтели, јер Ви знате да је из Врапчане извучено оружје, на сред ливаде и стајало вам тамо и Егић Вукашин вам је делио и шаком и капом.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли је Камбери био човек Ваш или Јовице Станишића?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Који?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Тај Камбери пуковник који је делио оружје у Товарнику, војно?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тог не знам, не знам тог., Јовица Станишић то није радио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас опет молим, нити се Ви њему директно обраћајте, нити он Вама директно.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јер ћете доћи у непријатну ситуацију, па ће после суд бити крив.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добро.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли имате податак, писмено и то, ко је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Преко суда, господине Николајидис.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ко је од «Душана Силног» то и када протеран из Ловаса?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, ја сам наредио да се протера.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ви сте овде рекли да је то извршено, у изјави је рекао да је то урађено одмах.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, неки људи су ми рекли да је урађено, али ја нисам, после је дошао командант, па је он преузео то и шта се даље одвијало, ја нисам пратио.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Нама овде пише да су процесуирани.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да, јесте, јесте.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли Ви знате да је због минског поља војска управо протерана из Ловаса?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Процесуирање је ствар армије, ја сам то предложио, армија прихватила и кренуо је процес, ја немам шта са тим.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли знате да је војска због минског поља протерана из Ловаса, а не «Душан Силни»?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам то, не знам, знам да је сутрадан повучена војска у састав бригаде, та која је учествовала у нападу на Ловас.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Говоримо о минском пољу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одговорио је сведок да не зна.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То не знам, то не знам.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Рекли сте малопре да је то минско поље постављено чак можда септембра.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Можда.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Која је онда цивилна власт могла бити обавештена да је постављено минско поље?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Постоји прецизан извештај када је постављено.

Сведок прича после двадесет година, 13.10.1991. године, постављено минско поље, ево извештај дивизије прве и страдао војник, погинуо, четворо рањених и шта сада, човек после двадесет година да прича о датуму постављења минског поља.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Али сви, госпођо, сви ти људи из војске, сви причају да се не сећају ничега, сви су то направили, сви су организовали то, све су урадили и сада се једино они ничега не сећају, онај јуче не зна ни где је рођен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, има ли још питања?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Немам, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље, пуномоћници.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли сведок зна, да ли су територијална одбрана Товарника, Ловаса, биле формиране пре напада на та места?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нису, после напада на та места је формирано, јер није заживео још САО Крајина и тако даље, нису се формирали ти органи власти и после тога је почело. Можда су они

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

имали нешто у зачетку, али колико, ја не знам, али знам да су после формирали ТО.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Ово питам само у вези са тим да сте рекли да су, заправо, они учествовали у ослобађању тих места, људи који су протерани, па се нешто организовали, па учествовали.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: То за Ловас је отприлике тако, за Ловас, а ова места друга, није, јер у Ловасу смо имали податке да је, да ли протерано или изашао, српски живаљ, потпуно из Ловаса.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли Вам је било познато њихово бројчано стање, колико је било тих људи?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није, ја сам рачунао да ту можда има двадестак, једна чета можда мало слабија, вод, тако.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли можете да нам објасните ситуацију, пошто сте пар пута рекли да не знате и питате се, зашто је «Душан Силни» учествовао у нападу на Ловас, да ли можете да објасните ситуацију, како то да је он ипак учествовао, а да Ваша команда није знала, како је могло до тога да дође?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Могло је, свашта се догађало, госпођо, свашта, могло је да дође. Како је дошло до натеривања људи на минско поље, и то нисмо знали. Откуд знам, «Душан Силни» се појавио, како га је ко звао, ево овај Љубан каже неки да је он то, ја немам појма. Иначе, да смо знали, наш је став био да паравојних организација нема, а паравојне су овај «Душан Силни» и још многе друге и није их ни било.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли сте тада, тог једног јединог одласка у Ловас, када сте одвели ову ваљевску јединицу, како Ви кажете, код гробља, да ли сте.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам ја одвео ништа. Ја сам ишао да успоставим контакт са овим командантом Николићем и то је било после свих ових догађаја.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли сте тада комуницирали са неким из села, том неком цивилном влашћу или неким?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам, нисам.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Ово Ваше упознавање са оптуженим Љубаном Деветаком, када се то десило, да ли можете да временски определите, пре или након овог догађаја на минском пољу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је то.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Након, након догађаја, након догађаја и то након извесног времена.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли знате, колико је он био у Ловасу, значи, до ког периода је био тај командант места или ту, коју функцију је вршио?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Није сведок рекао да је командант места.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Добро, неко лице које се по нечему издвајало, како сте Ви рекли?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ето зато што сам чуо за њега, оценио сам да је он маркантнија личност ту и да, ето тако, организовао нешто, а колико је он трајао ту, ја то не могу да кажем, не знам.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли Вам је познато да је он био неки кажу удаљен, неки ухапшен у Ловасу негде крајем децембра почетком јануара 1992., крајем 1992.?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да је био ухапшен?

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не знам да је био ухапшен.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Рекли сте да су скоро сви, како сте рекли месна власт и ово, можете ли само да нам специфицирате кад је постављено минско поље на том месту где су касније одведени ови цивили и на још два друга два места, колико ми знамо, ко је требао бити упознат од оних од војних снага, од цивилних власти који су се налазили у месту?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Требало су да знају те цивилне власти које су се налазиле у месту без обзира чије су, да ли су хрватске или српске и војне свакако ако су биле ту војне у том тренутку.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли Ви имате податке да су ваши органи који су поставили та минска поља обавестили људе, да ли имате повратну информацију да су ови обавештени?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте Ви били данас? Чули сте да је човек причао Душан Лончар му рекао и то.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Добро, ја се извињавам можда нисам добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да се понављамо сто пута, ако ја могу да пратим овде цео дан па запишите нешто.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Ја се извињавам судија али ја нисам чула да је сведок рекао ко је баш у селу обавештен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Причао је то, чули смо сви, ако нисте чули немојте да се понављамо.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Сад још ово једно питање у вези са оптуженим Љубаном Деветаком. С обзиром да кажете да сте га приметили као неку маркантну фигуру у том месту и то, да ли Вам је

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

познато да је он био у некој, неким везама пословним или како год пријатељским везама са командантом Друге бригаде Душаном Лончаром, пуковником Душаном?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није ми познато али логично је пошто су Славонци они обојица, можда су и близу ја не знам где који живи, ја мислим да је Лончар из Вировитице, а Љубан не знам одакле, можда су контактирали, а Лончар је дуго иначе био у Осијеку на служби па можда су и били, а ја то не знам.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли сте Ви добијали информације о томе да је након напада на Ловас било неких напада, значи неких хрватских оружаних снага из околине и да су оне нападале те српске војне снаге које су се налазиле у Ловасу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тачно, тачно, биле су и патролирале и нападале наше конвоје и наше колоне и имали смо рањене и мислим једног мртвог, баш због тога је и организован тај заузимање тог Ловаса, баш због тог. Ја бих веома молио да се разлучи напад на Ловас и заузимање и минско поље то су две ствари сасвим различите. Ово је борбена акција борбено дејство ово заузимање, а ово је злочин, ово је злочин ако је то.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Не, али ја сам питала након заузимања Ловаса, након напада на Ловас да је било поново напада на снаге које су у селу, које су у Ловасу?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е то не знам, пре тога је било, пре заузимања али то не знам, после не знам, могуће, шума Јелаш је врло незгодна могуће да је неко тамо, то сад не знам.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Али Ви такве информације службеним путем нисте добијали?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Нисам, не знам. Ко ће бре људи моји.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Само ово у вези са овим обележавањем цивила Хрвата, белим тракама и још једно само питање у вези са тим. Да ли, рекли сте да то нисте видели и да не знате за то, па да ли то икако можете да повежете са овим наводима из ове команде Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде за напад на Ловас где између осталог стоји наводи се, као чишћење села од припадника Зенги, МУП-а као и становништва које је непријатељски настројено, па онда уколико дође до предаје становништва у селу не отворати ватру, да ли то значи то обележавање можете да повежете са нечим из ове наредбе?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ја сам рекао за обележавање не знам, за обележавање не знам, а то је добар потез био, нама није био интерес да направимо губитке тамо поубијамо људе, то уопште није био интерес никакав, него да спречимо те Зенге да нас даље убијају, да их протерамо ако их заробимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морате ако не знате о обележавању шта има да повезујете са било чим. Идемо даље.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, не, за обележавање не прихватам да је било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли Вам је познато да је у селу, значи у Ловасу да ли сте чули било какву информацију званичну, незваничну, био организован принудни рад за мештане хрватске националности?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не, не, не.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих почела, да ли сам добро разумела да на питање колико је било тог српског живља да сте рекли око двадесет, је ли тако?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ја не знам тачно.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, али одакле вам тај податак?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ево сад је рекао Љубан Деветак да је било десет, ја не знам, ја Ловас никад нисам познавао, то је за мене и нови назив за село, а претпостављао сам да је он претежно, да је у њему претежно хрватски живаљ, колико је било српског живља ја не знам, немам појма.

НАТАША КАНДИЋ: Хоћу да Вас замолим да објасните, рекли сте нам у овом данашњем исказу да Вам је циљ био да вратите српски живаљ који је био протеран.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И не само српски него и хрватски.

НАТАША КАНДИЋ: Нисте помињали.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Дакле и хрватски. Није нама био циљ никог да протеривамо и да оставимо тамо. Да вратимо дабоме и да направимо мир, тако је.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, не, да је циљ акције био да вратите српски живаљ који је био протеран.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па он је био, остао је само хрватски тамо.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас, кажите ми сад како сте организовали тај српски живаљ да вратите?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Е то је проблем, организовали тако што смо требали да склонимо Зенге, јер тамо нису сви људи били непријатељски расположени и нису сви били Зенге, него Зенге и тај тенк који су Зенге имали и који су пружали отпор, ми бисмо ушли сасвим нормално у то село и ушли би и ови Срби и посели.

НАТАША КАНДИЋ: Поново питам, како сте српски живаљ, хоћете да га вратите у село ваљда то мора да се уради и на тај начин што људе, становништво, то су ваљда шта људи, жене, деца вратите у село.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Тако је.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли су се они вратили у село?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ето вратили су се најалост уз борбу.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Кажите ми да ли су се вратили без оружја или са оружјем?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ако је била борба онда су били са оружјем.

НАТАША КАНДИЋ: Значи, шта, јел се враћају се са оружјем?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Зато што туку Зенге се бране госпођо, бране се.

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас, ја говорим значи.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И морали смо и ми онда да уђемо са оружјем, бране се Зенге, то је била борба. Дакле ми нисмо то тако желели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Везано за Ловас господине Ромићу.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: За Ловас да.

НАТАША КАНДИЋ: Само нам реците молим вас, извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте имали Ви информацију каква је то борба била, колико је страдало тих Зенги, шта се ту десило?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Немам, немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Немам ту информацију, немам ту информацију али борба је ту кратка била за сат времена се то смирило.

НАТАША КАНДИЋ: Ми смо овде господине сведоче чули велики број сведока и нико није рекао да је ту било борби и да је било отпора.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па онда откуд мртви, откуд мртви, нисмо ваљда ишли па убијали једног по једног, није тачно.

НАТАША КАНДИЋ: Па је ли Ви знате данас је тужилац управо за 10.10. рекао да располаже поузданим подацима зато што постоје

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

форензички документи о људима који су, не страдали у борбама, него убијени тог дана.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Госпођо, ја то не знам, то не знам, то је онда нешто мимо војске, то су тамо радили неки, то ја немам појма, то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ромићу, како то мимо војске, а констатовали смо, односно Ви у свом исказу рекли да су помоћне снаге биле под командом Друге бригаде.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Јесам и реко сам да смо доживели отпор из простора гробља, отпор из простора економије, отпор из, је ли има нека Фабрика ципела тамо или нешто тако да је ту пружен отпор и то озбиљан отпор овим снагама које су ишле у то село. Дакле ту је почела битка, нама је било у интересу да уђемо у село, вратимо становништво и направимо неки мир, а они су почели да пуцају на нас и почела је борба.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко Вама даје те информације да је то тако било као што Ви сада причате?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па командант бригаде, командант бригаде. Ја нисам био на лицу места, ја сам 10-15 километара даље, али командант бригаде извештава. Према томе, а то је Лончар дабоме.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

НАТАША КАНДИЋ: Још једном, јел Ви остајете при томе да Ви враћате становништво тако што га наоружавате и овај, улазите, организујете их за напад на Ловас. Јел је то враћање становништва?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Свугде смо вратили на миран начин без проблема у свим селима, али овде где су на нас, где смо имали и рањених и мртвих и где су пружили такав отпор, ту смо морали да применимо силу. Шта смо требали?

НАТАША КАНДИЋ: Али немамо овде ниједан папир, ниједан документ који овај о томе говори. Ја само Вас питам за разјашњење у вези са овим, Ви кажете одлучили сте припремити и реализовати акцију овлађивања села Ловас, село Бапска и село овај Шаренград. Добро, даље стоји у садејству са штабом територијалне одбране. Само ако можете да објасните ово што говорите у овом свом исказу значи, враћање протераног српског становништва и ову наредбу о овлађивање села Ловас, Бапска и Шаренград. Шта је у основи Ваш циљ? Шта је, поводом чега Ви доносите одлуку? Да ли Ви враћате у свим овим селима протерано српско становништво?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И хрватско.

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

НАТАША КАНДИЋ: Овлађавате, што би. Овлађавање то значи запоседање да ли има још неко значење? Запоседање, заузимање.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ми нисмо третирали да су то заузете територије. Овај, дакле, хтели смо да вратимо мир, не само српски живаљ да се врати него и хрватски живаљ да се врати и да живе. Била је јесен, кукуруз је исто требало да се бере и тако даље и требало је људи да живе нормално. И то нам је био главни циљ.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Имам сад питање молим Вас. Тако та Ваша овај хумана акција и после кажете, по закону се успоставља власт. Који то закон регулише запоседање одређене територије и онда успостављање власти?

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ово је глупо питање, територија наше државе је била тада, мислим, овакво питање је стварно депласирано.

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас ово је стварно непристојно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што се Ви јављате за реч? На који начин се та власт успоставља и по ком то закону на тој територији?

НАТАША КАНДИЋ: Али ја стварно молим Вас судија ово је стварно толико непријатно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово се већ понавља по ко зна који пут.

НАТАША КАНДИЋ: Овакав начин овог суда, ово је пре свега вређање суда, ајде што се тиче мене, ја могу све то да издржим, али у судници овако нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да не губимо време, ајде да сведок одговори.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Дакле, у свему томе извлачење и српског живља и хрватског живља, нарушена је потпуно власт у тим местима, у тим селима, ништа не функционише. Остали су неки старци, остали Срби, Хрвати и тако даље, уплашени, јадни. И сад је требало то нешто смирити мало, вратити, успоставити неки живот. Па ко је тај ако то није рецимо војска која је на том простору да то мало нађе виђеније људе, да каже дај да видимо можемо ли нешто сад ту да успоставимо неки ред и да се обезбедимо да сад поново ноћас не почне пуцање између Хрвата и Срба и тако даље. То је био циљ, то.

НАТАША КАНДИЋ: Моје питање је ето тако са тим Вашим овако хуманим циљем, ко успоставља? Чија власт је успостављена? Дал се успоставља српска власт? Да ли су избори? Шта је то?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ма нису избори.

НАТАША КАНДИЋ: Него?

Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 23. септембра 2010. године

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И није српска. Власт је мешовита, ако је мешовито село онда је власт мешовита. И власт.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Конкретно, да се не удаљавамо сад, конкретно за Ловас јел знате ко је тамо успоставио ту власт?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље.

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас, да ли сте овај, осим што сте овај окривљеног Деветака видели у некој одређеној ситуацији, да ли Ви добијате податке са терена о томе ко чини тамо власт?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Добијам.

НАТАША КАНДИЋ: Кажите нам, ко чини власт?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Имамо помоћника команданта за цивилно.

НАТАША КАНДИЋ: Не питам Вас то него шта Вам каже тај помоћник?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па знам, али он добија не ја, и ја то не знам. Тај добија, помоћник команданта за цивилни, за успостављање власти.

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас, Ви сте начелник штаба.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да штаба, али тај за цивилни сектор.

НАТАША КАНДИЋ: Па како знате неке податке, а неке знате? Знате да је циљ да Ви успостављате мир, да помогнете у формирању власти а онда не знате ко овај, чини ту власт?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Неко је везан директно за мене, начелник штаба, неко директно за команданта, тај је везан за команданта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Добили смо одговор, не зна. Идемо даље.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли овај, да ли зна да је та цивилна власт окупљала становништво у селу? Овај, информисала о томе шта се догађа, успостављање неки власти, да ли је тај његов овај, његови канали комуникације да ли је добијао и податке о томе? О функционисању, да ли је?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Не знам, али требали су то да раде. Не знам.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Господине Ромићу ја ћу Вам само показати овај записник минско-експлозивних препрека који је везан баш за ову конкретну локацију где се десио овај трагичан догађај, с обзиром да сте се изјашњавали ту о тим минама и тако даље, па шта можете у том правцу да прокоментаришете кад то видите.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ево овако.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Оппростите, јел могу? Ако је ово тај извештај, тај извештај овај нема ни коме је достављено, ни печата, ничега. Не знам о чему се ради, ни потписа. Ако то предочавамо, овај извештај о минском пољу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта? У чему је проблем?

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па он нема никако, ни коме је достављен, нити печата, нити потписа, то је неки лист папира, овај, ја мислим да документ уопште није подобан да буде предочен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Суд га је добио као званичан документ, тражио је то од војно-безбедносне агенције, према томе, ја не знам шта сад Ви причате. Изволите господине Ромићу.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како не знате шта причам? Извините, јел могу да завршим ја кад сте ми већ дозволили да кажем. Ја не причам овај ништа да Вама направим проблем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас молим, сачекајмо да сведок одговори, па ћете после Ви да дате.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Онда ће бити касно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не, али Ви не дозвољавате да сведок одговори.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па не може да одговори на питање на које стављам примедбу, Ви мени дозволите ту примедбу па ћу ја тражити одлуку већа, молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо примедбу, па изволите.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Примедба је да се пита по документу који нема никакву службену ознаку и да му се то треба предочити, да се не зна коме је достављен, да нема ни печата, ни потписа, ничега. Мислим, ја стварно не знам која је наша функција онда у судници, извините судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да се љутите.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Просто сам такав по томе. Ја се Вама извињавам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите господину Ромићу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Техничка ствар да би могли да пратимо, само ако можете ознаку документа да нам кажете из списка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево констатоваћемо после, сад ми није у рукама.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Па ово, колко ја видим, мислим да је овај записник доста у реду с тим што нема овде коме је достављен и ово што рекоше, нема потписа и тако даље. Треба да има овде коме је

достављено, а овде се све види где је почетак, где је крај, који су објекти и тако даље, према томе, ово је морало да буде достављено тамо у месну заједницу, ово су морали људи да имају и они људи који имају овде виноград или не знам њиву и ово и оно, требали су да буду упознати да ту има минско поље и да не могу да иду тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми, ту имате на том записнику врсте мина које су постављене.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Све да, ево има.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли можете да се изјасните оно што сте причали домет и тако даље на питања бранилаца.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Да, да. Не, не, апсолутно, противпешадијске мине, потезне.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Како можете без карте топографске да гледате минско поље?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас молим.

ОПОМИЊЕ СЕ адвокат Градимир Налић да не коментарише док сведок износи исказ.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Торањ и економија, то је објекат, има и карта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Угасите тај микрофон. Окрените се овамо.

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Бунар са леве стране, мост, пропуст и тако даље. Мине су ове таман могу да иду, може да иде дејство ових парчића ево, противпешадијска мина, потезна, распрскавајућа и тако даље, таман ту негде до 50 метара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: До 50? Добро. Можете да вратите.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је сведоку предочен записник минско-експлозивне препреке у списима означен под бр. 4597/2701 а иначе, документ добијен од Војно-безбедносне агенције Министарства одбране дана 16.12.2009.године. У склопу комплетне документације записник израђених минско-експлозивних препрека у селу Ловас за дане 6, 7 и 13. 10.91.године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Завршили смо са данашњим Вашим.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да питамо сведока још нешто, сад су нове ствари судија ако дозвољавате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајдемо кратко, мада ако се тужилац слаже.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја Вас питам, мени тужиочево одобрење ту не треба, господине пуковниче, како Ви можете да читате овакву карту без топографске карте места? Како можете да се изјашњавате о томе? Које Вам то знање дозвољава? Јел сте Ви на Академији учили читање карте?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Ја сам завршио све школе, све школе које постоје у ЈНА, све.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Молим Вас примедба на овако питање, јер је крајње непрофесионално и некоректно.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја само кажем да ли се господине пуковниче чита ова карта заједно са топографском картом?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: И то са високим резултатима и мени је довољно да погледам ове тачке које су обележене доле у десном углу и те тачке су и на карти, а мештани то морају да знају, лепо пише гробље.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала Вам најлепше. Пошто сте стручњак, јел ово важећи записник по Вама?

Сведок ДРАГО РОМИЋ: Није зато што није потписан.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Хвала Вам лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Завршили смо.

Довршено сведочење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Захваљујем се господине Ромићу што сте се одазвали да сведочите.

Адв.ГРАДИМИР НАЛИЋ: Јел могу да нешто још кажем судија? Ја бих хтео да приговорим против Вашег кажњавања мени, ја немам разлога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па нисам Вас казнила господине. Опет ћу Вас опоменути, упадате ми у реч док диктирам.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

**Главни претрес се прекида у 13 часова и 36 минута и
биће настављен дана:**

**27. септембра 2010.године,
са почетком у 09 часова и 30 минута
у судници бр. 3 у Палати правде.**

Довршено.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА